

Naročnina mesečno 25 Din, za izozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za izozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCOUVENEC

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate
Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Rdeči signali...

Položaj v Španiji je še vedno nejasen glede razvoja in končnega izida usodopolne državljanske vojne, ki je vso državo spremenila v bojno polje in ki bo, naj izpade tako ali tako, uničila vse, kar je Španija imela kulturnih vrednot, da ne govorimo o človeških žrtvah in ruševinah njenega gospodarstva. Jasno pa postaja vedno bolj in bolj, da ni res, da sta se v Španiji »spoprijeli reakcija in revolucija«, ali »desnica in levica«, ali »fašisti in demokrati«, kot se takšne fraze danes glasijo, marveč da je napočila tista razvojna doba, ko lahko mirno trdimo, da je mednarodni komunizem segel po neodvisni državi, da si jo z vsemi sredstvi podjarmí. Ne gre več za idejne borbe med domačimi, za oblast se preključujejo političnimi strujami, marveč za organiziran naval mednarodnega in brezpartijskega boljševizma na »špansko postojanko«, ki je samo etapa v bojnem načrtu Kominterne, ter za ravno tako organiziran odpor vseh nacionalno čutečih državljanov brez ozira na idejno usmerjenost, ki svoje domovine nočejo brez boja predati v roke svetovnemu boljševizmu. Dravljska vojna v Španiji s tem preneha biti žalosten dogodek v španski zgodovini, ampak postaja dogodek, čigar pomen je svetovnega obsega. To, kar vidimo danes v Španiji, torej ni več krvav način medsebojnega obračunavanja političnih struj — struj Pireneje, ki ostalega sveta direktno ne prizadeva, marveč je to borba »na španskem sektorju« svetovne bojne fronte komunizma, ki drugih narodov nič manj ne briga, kot ubogega španskega ljudstva.

Da te naše domneve niso iz zraka vzete, dokazuje niz dogodkov zadnjih dni, ki so jih razne velike mednarodne poročevalne agencije zbrale. Treba jih je samo med seboj povezati, pa bomo dobili pravo sliko o tem, kar se v krvi in ognju danes v Španiji dogaja.

Medtem ko vse radiopostaje na svetu samo poslušajo in oddajajo poročila o dogodkih samih, se je moskovska radiopostaja, ki se je Kominterni poslužuje za svoje delovanje, dvignila na višjo raven ter se neposredno vmešala v borbo. Najprej je v torek popoldne poslala v Španščini poročilo na »delovne mase Španije«, v katerem jih poziva, naj se brez izjeme vsi stavijo v službo vlade, Španija da je izredno važna prilika za borbeno načrte Kominterne, kajti, če zmagajo »delovne mase nad fašizmom« v Španiji, bo to imelo zmagovit odjek in nepregledne posledice tudi daleč čez španske meje. Od torka dalje moskovska radiopostaja na dolgih in kratkih valovih neprestano govori »delovnim masam«, jih navdaja v borbi, jim daje navodila, kako se je treba oborožiti, kako se uspešno braniti, kdaj preiti v napad. Torej prava šola za praktično državljansko vojno, ki sovjetske vlade nikakor ne moti, čeprav bi imela dolžnost, da razbeseč svoj radiopostaje takoj ukine, ker je nedovoljeno vmešavanje v notranje razmere tuje države. Pa to so le fraze, saj je svetu že davno znano, da sta v Rusiji vlada in Kominterni eno in isto in da sta bili izbrani dve ločeni firmi le zaradi komednejše borbe za komunistične ideale.

Nadalje poročajo angleški viri, da je prišlo že v ponedeljek 18 komunističnih instruktorjev v pristanišče Cadiz na južni obali Španije, da prevzamejo vodstvo oboroženih delavskih odredov. Poslani so bili naravnost iz Moskve, kjer so končali šolanje na Ljeningovski akademiji na »fakulteti« za vodstvo in organizacijo državljanskih vojn. Večina so to španski komunisti, ki so po zloumu komunistične revolte v Asturiji morali pobegniti iz dežele ter so bili sprejeti v imenovani študijski zavod, da si pridobijo potrebne znanja za vodstvo uporov. Isti angleški vir pravi tudi, da je na potu iz Moskve še nadaljnjih 200 španskih komunistov, ki so se »šolali« po različnih moskovskih akademijah in se vračajo, da takoj prevzamejo že v naprej v revolucionarnem načrtu določena mesta. V zvezi s tem je zanimivo, kar je izpovedal vodja španskih komunistov Largo Caballero. On je dejal, da ostanejo tudi po zlomu upora delavski odredi oboroženi in organizirani v udarne oddelke pod izurjenim vodstvom, da bodo vedno na razpolago državi.

Navedi je treba tudi poročilo, ki ga je razširila angleška agencija Reuter, ki s svojega opazovališča v Gibraltarju in v mednarodnem mestu Tangerju od najbližje bližine točno vidi ne samo potek dogodkov, ampak tudi njihova ozadja. Zastopnik Reuterja je imel daljši razgovor z voditeljem upornikov v španskem Maroku, ki mu je med drugim dejal, da je bil za »španijo« skrajni čas, dvanaesta ura, da so se dvignili, ker je komunistična propaganda že tako izpodjedla vojsko in mornarico, da sta bili tako rekoč že popolnoma v območju komunističnih celic. Civilizacija Evrope bi zadobila hud udarec, če bi španski patrioti ne bili zaustavili razkroja. Poveljnik upornikov je nadalje pripovedoval, da so bili napadeni od nekaj bojnih ladij, ki so obstreljevale Ceuto, mesto na obali španskega Maroka nasproti Gibraltarju. Med ladjami, ki so na Ceuto streljale, se je nahajala tudi ruska prevozna ladja za petroleje, ki je bila oborožena z dvema topovima in se je najbolj trmasto obnašala ter izstrelila največ krogel na mesto. Iz tega sledi, je dejal uporniški general, da ni treba iskati nobenih nadaljnjih dokazov za ozadje delovanja ljudske fronte v Španiji in za potrebo oboroženega upora proti režimu, ki se je popolnoma obesil na Mosko ter živi po navodilih moskovske komunistične centrale. »Naj ve Evropa, da rdeči signali pri Gibraltarju ne pomenijo samo zatona Španije, marveč začetek razpada vse Evrope...« Revolucijo v Španiji vodi torej res komunistična internacionala in so »uporniki« tisti, ki branijo svobodo domovine.

Naskok svetovnega komunizma na »španski sektor« ni nova iznajdba, marveč spada med najbolj stare načrte komunističnih strategov. Že Ljening sam je leta 1920 napovedal, da bo »prva država, ki bo sledila zgledu Rusije Španija, od tam pa se bo revolucija valila dalje ter si polagoma podjarmila ves evropski zapad.« Moskovska Kominterni je torej ostala zvesta načrtom za izvedbo svetovne revolucije in če hočemo biti nepristranski, moramo reči, da se

Položaj v Španiji: Jug in sever v rokah upornikov Madrid in Barcelona rdeča

Položaj v Španiji je še popolnoma nejasen. Uporniki popolnoma obvladajo Maroko ter španski jug in sever. Na jugu je njihova vsa Andaluzija s Seviljo, Granado in Cadixom. Na severu so njihovi Baski, predvsem pristanišče San Sebastian, Pamplona, Saragosa, Vigo, Valladolid in Burgos. Vlada pa se drži v sredini, to je v Madridu in pa v Kataloniji, predvsem v Barceloni. Zdi se, da je katalonska liberalno-socialistična vlada Companysa odstopila in da so se Katalonije popolnoma polastili komunisti in anarhisti, ki so ustanovili odbor za javno blaginjo. V glavnem je z uporniki vse kmečko prebivalstvo in velik del meščanstva, ki se je v zadnjem času čedalje bolj bala komunistične strahovlade. Da se ne more kmečko prebivalstvo v celoti postaviti na stran upornikov, jo je preprečila madridska vlada s tem, da je hitro oborožila vse delavstvo in mestni proletariat. Policija je na strani vlade, dočim je

armada povečini za upornike, ki štejejo veliko pristašev tudi v orožništvu. Razen upornih in vladnih čet pa so komunisti organizirali svoje lastne rdeče čete, tako da v Španiji zdaj vlada prav za prav anarhija in se niti dobro ne ve, kdo je v Madridu na čelu vlade. Zlasti močne so postojanke vstajev v gorovju, to je v Pirenejih pa v severozapadni pokrajini Galiciji, ki je od nekdanjega monarhija. Vstajem na severu poveljuje general Mola, ki ima svoj glavni stan v San Sebastianu. Dravljska vojna divja brez usmiljenja. V Barceloni je bilo doslej ubitih 500 oseb, 3000 pa ranjenih. V Madridu so vladne čete poklale vse upornike v vojašnici Montana, v La Linea je bilo tudi ubitih več sto oseb. Dočim so rdeči v vseh garnizijah povečini pomorili vse častnike ter zažgali veleposvetstva, pa uporniki brez usmiljenja streljajo vse komuniste, ki jim pridejo v roke.

dobivajo nove okrepitve z vseh strani. Skoraj vsa mornarica je sedaj šla na stran vstajev. Vladna poročila so sicer še zelo optimistična, kljub temu pa je izhod končne borbe zelo negotov.

Komunisti beže čez mejo

Pariz, 22. julija. AA. Havas: Po vesteh s španske meje so obmejni policijski oddelki presli na stran upornikov. Oborožene patrle krožijo po gorah in pode pred seboj komunistične oddelke. Stalno se sliši močno streljanje.

Na Portugalsko so danes začele prihajati dolge kolone avtomobilov z begunci iz Španije.

O dogodkih v Španiji so prišle v Pariz vesti, da je 13 mestnih in občinskih svetnikov, pristašev ljudske fronte v mestu Jaca na meji prešlo v Francijo, ker so uvideli, da je odpor proti upornikom nemogoč. Posebni francoski komisar v Hendayu je sporočil francoski vladi, da je ljudska fronta v vsej Andaluziji razpadla. Javljajo prav tako, da je snoči prišlo do novih neredov v Barceloni. Radio je zvečer objavil ponovni apel, da naj se prostovoljci javijo v službo za obrambo vlade. V Barceloni je bilo proglašeno obsedno stanje.

Iz Bayonna poročajo, da je pred Bayonno prišlo večje število španskih vojakov, ki prosijo dovoljenja, da bi se lahko izkrcali v Bayonni. Prefekt je zahteval navodila iz Pariza. Ne ve se še, če pripadajo vojaki upornim ali vladnim četam.

Uspehi upornikov

Pariz, 22. julija. b. Agencija Reuter poroča, da je od 41 španskih pokrajin 9 pokrajin v rokah upornikov, v 2 pa je položaj za vstaje zelo ugoden. Španski Maroko je popolnoma v rokah vstajev. Tudi iz južnih krajev Španije prihajajo vesti o hudih borbah.

Francoski tisk je objavil zemljepisno karto Španije, v kateri je začetano, da imajo revolucionarni v rokah vso špansko kolonijo severno Afrike, dalje Baleari in ogromen del Španije.

Uporniki pravijo:

Bombardiranje Tangerja

Tanger, 22. julija. b. Potem, ko so revolucionarni dali ultimatum španskim ladjam, ki so vsidrane v luki, da izplujejo, sta se pojavili takoj tudi dve bombni letali, ki sta pričeli obmetavati vladno ljudsko fronte zveste ladje. Ladje pa so odgovorile z močnim topovskim ognjem in so oba bombarderja prisilila, da sta se umaknila. Bombardierja sta odletela v smeri proti Ceuti.

Tukajšnji lučki poveljnik je dobil nalogo, da odstrani iz luke vse nevturalne ladje, ker so vstaji sklenili, da napadejo vladne ladje z letali. V luki se nahajata tudi križarki »J'Alme« in »Primeroc«. Vladi zveste ladje ne morejo odpluti iz luke, ker nimajo dovolj premoga.

„Polki strahote“

Lisbona, 22. julija. b. General Mola je vkorkal s 40.000 vojakov v mesto Salamanca. Posadka v tem mestu se je takoj priključila upornikom. V Malagi so levčarji ustanovili »polke strahote«, ki ubijajo in rušijo vse pred seboj. V mestu ni nihče več varen. Ulice so kup razvalin, hoteli in cerkve pa so v plamenih. Vsa privatna stanovanja so izropana.

Optimistične vesti upornikov

Iz Ponte Vedre je prišlo radijsko poročilo, da so uporniki razpršili temnošno milico, ki je bila sestavljena iz skrajnih levčarskih elementov. Prebivalci tega kraja so pozdravili upornike kot osvoboditelje. Uporniki so se utrdili na železniški progi Burgos-Madrid.

Seviljski radio objavlja poročilo uporniškega poveljstva, ki pravi, da prodirajo uporniki proti Madridu. Poročilo pravi, da je začela avtoriteta sedanje vlade tudi v Madridu naglo padati. Industrijsko mesto Eyda, ki je blizu San Sebastiana (na francoski meji), je padlo v roke upornikov. Radiogram poveljnika španskih upornikov generala Franco javlja, da se tudi pomorsko letalstvo priključuje upornikom.

Iz glavnega stana generala Dellana se izve, da so uporniške čete zasedle strateško važne točke v pokrajini Contevreda. V tej pokrajini vlada red in mir.

Vsa radiopostaje, ki so v rokah upornikov, glasno poročajo, da čete generala Mole prodirajo v smeri proti Madridu. Istočasno prodirajo proti Madridu čete upornih polkov iz Valladolida, Saragose in Alicanta. Pri Braganzi v severni Portugalski se je spustilo špansko letalo s tremi častniki vladnih čet, ki so pobegnili. Ti častniki poročajo, da so uporniki zavzeli pokrajino Leonin celo Galicijo. Ensijska postaja upornikov v Sevilji je objavila strogo odredbo uporniškega glavnega stana o vzdrževanju reda in miru v zasedenih pokrajinah. Po tej odredbi spadajo vsi delavci poslej pod vojno sodišče in se morajo jutri javiti na delo, ker bodo v nasprotju primeru najstrožje kaznovani. Delavske sindikate so razgnali in ustanavljanje delavskih društev je najstrožje prepovedano.

General de Llano zmaguje

Sevilla, 22. julija. TG. General de Llano je imel po radiu daljši govor, v katerem javlja, da uporniki napredujejo na vseh frontah. Uporniške čete

Framasonsko-komunistična vlada že išče pomoči pri Franciji

Dne 21. t. m. je letalo iz Madrida pristalo v La Bourgetu, potem ko se je bilo ustavilo v Bordeauxu, da popravi nek defekt. Letalec sta častnika Izmael Marletta de la Quinpana in Juan Aboal y Aboal, ki sta pokazala svoje listine in se potem z avtomobilom podala v Pariz.

Zvečer se je zvedelo, da je španska vlada, ki nima več nobene direktne zveze s Parizom, sklenila, da pošlje dve zaupni osebi k Leonu Blumu. Španska vlada prosi Francijo, naj bi prišla na pomoč španski vladi v Maroku, da potlači upor ondotne posadke.

Obeem so listi ljudske fronte namigavali, da ni izključeno, da je španska vlada naprosila francosko vlado, naj bi ji pomagala potlačiti upor tudi na španskem polotoku samem. Ta zahteva da je v soglasju z dejstvom, da v obeh državah vlada ljudska fronta in da je v interesu evropske demokracije, da se onemogoči vzpostavitev reakcije v Španiji.

Na frontah državljanske vojne Inozemci poročajo:

Odločitev danes

Pariz, 22. julija. b. Po poročilih posebnega dopisnika, ki se mu je posrečilo, da je prišel v Španijo in se še vrnil nazaj, bo prišlo v najkrajšem času do usodne odločitve. Z juga in s severa prodirajo vstaji proti glavnemu mestu Španije, Madridu. Vlada razpolaga s 150.000 borci, deloma vojniki, deloma delavci, ki jih bo uporabila za odločilno bitko.

Severna uporniška vojska pod poveljstvom generala Molleja je dosegla včeraj in danes precejšnje uspehe. Kolona njegovih mož je zavzela San Sebastian. Čete generala Molleja so pa gospodarji tudi v Huesci, Saragossi, Alali, v enem delu Asturije, v Andaluziji, Navari in v Kataloniji z izjemo glavnega mesta Barcelone. Trdnjava v Barceloni, ki obvlada mesto in okolico, pa je tudi v rokah revolucionarjev. Številni kmetje in meščani so se priključili vstajski vojski, ki razpolaga z motoriziranim topništvom. Skupina 6000 asturskih rudarskih delavcev je bila včeraj popčnoma razbita v Camanovi severno od Salamance. Čete generala Molleja so izvršile tudi hud naskok na vladne čete in jih razpršile. V borbi je padlo mnogo žrtev. General Mola je mobiliziral tudi vse železniške nameštence. Zelo močna kolona vstajške vojske napreduje tudi proti Irumu na francoski meji, ki je že z vseh strani obkoljena. Pričakuje se, da bo v prihodnjih 48 urah v okolici Siera, 50 km severno od Madrida prišlo do odločilne bitke.

Manj ugodno pa je za vstaje na jugu, ker se je vladnim četam posrečilo zavzeti Seviljo in Toledo. V Madridu prihaja še vedno do manjših spopadov. Aretacije se zelo množijo in vstaji se takoj streljajo. Vsi zdravniki in sanitetno osebje je mobilizirano. V španskem Maroku je položaj nespremenjen.

Letalski polkovnik v Leonu se je priključil generalu Molleju.

Posebni dopisnik »Daily Telegraph«, ki se mu je posrečilo priti v Španijo pri Hendayi poroča, da so vstaji doslej zasedli 10 pokrajin in da je Barcelona obkoljena. Odločitev bo padla takoj, ko se bo generalu Molleju posrečilo vzpostaviti zvezo med severno in južno armado.

je zelo približala njihovi uresničitvi. Pot do uspehov ji je trebala sovjetska diplomacija, ki je najprej s peskom nasula oči zaslepljenih državnikov, da je Kominterni potem lažje opravljala svoj posel.

Nedavna konferenca vrhovnih vodij Kominterne v Bredi na Nizozemskem, kjer so bili sprejeti končni strateški načrti za naskok na evropski zapad, začeti pri Španiji, je bila signal, ki je vrgel žarko luč po vsej Evropi. Njeni državniki si leno manejo oči, ko revoluacija že polaga svoje mine. Kako dolgo še?

Čete generala Cueve, ki nastopajo od juga, so že prispele do Vere in Navare. Manjši oddelek vojske generala Molleja pa so vladne čete včeraj v bližini Madrida popolnoma potolkle.

Železni obroč okrog Madrida

Pariz, 22. julija. b. Po zadnjih vesteh iz Španije je okrog 150.000 pristašev ljudske fronte pripravljenih, da prično nastopiti proti pokrajini Siera Guademale, da tam poiščejo puščice, ki se zbirajo v večjem številu. Trdi se, da bo bržkone prišlo do bitke med mestom Madridom in Burgasom blizu velikega železniškega tunela. V bližini tega tunela zbirajo vstaji namreč zelo veliko vojno silo, s katero hočejo napasti Madrid po že določenem načrtu. Po vesteh, ki jih oddajajo radio postaje, ki so v rokah puščistov, se je vodila včeraj in danes ogorčena borba za mesto Barcelono, ki je davi zopet v rokah puščistov. Po teh vesteh se trdi, da je deset pokrajin severne Španije padlo v roke upornikov ter da se železni obroč okrog Madrida vedno bolj stiska.

Položaj vlade kritičen

Lisbona, 22. julija. b. O borbah v Španiji se po zanesljivih informacijah potrjuje, da so severne španske pokrajine po večini v rokah upornikov. Levičarji so utrpeli velikansko izgubo s padcem St. Sebastiana, komunističnega središča Bilbaa in pa Ovieda. V teh sektorjih so puščiti popoln gospodar položaja. Po mnenju opazovalca bo v najkrajšem času prišlo do odločilne bitke med četami centralne vlade v Madridu in uporniki. Centralna vlada se z vsemi sredstvi trudi, da razprši vojne sile puščistov in da prepreči njih koncentracijski marš proti Madridu. Zankrat je položaj španske vlade zelo kritičen, ker vstaji

General de Llano, vodja upornikov v Sevilji

so že masčevale zahrbtni pokolj sevillske uporniške skupine, ki je včeraj iz mesta izpačala in bila od vladnih čet pobita. To svojo zmago je madridska vlada javila po radiu kot zasedbo Seville, ki pa se še vedno nahaja, kot prica radio govor generala de Llano, v rokah uporniške vojske.

Vlada poroča:

Vladne čete prodirajo v Maroku

Gibraltar, 22. julija. c. Reuter poroča, da so v luko Gibraltarja priplule tri španske križarke. Zvečer nameravajo križarke odpluti pred Algeiras, kjer bodo bombardirale obstoječe upornike. Oblasti v Gibraltarju so prepovedale posadki, da bi stopila na angleška tla.

Zanimive so vesti, ki pravijo o tem, kako so vladne čete zavzele Almerijo v Maroku. Pred Almerijo je priplula španska križarka, ki ji Angleži niso dovolili, da bi pristala v Gibraltarju. Ko so vladni zveste čete opazile križarko pred lukso, so dobile pogum in izvedle napad na upornike in mesto zavzele. Toda uporniki pripravljajo nov napad na mesto in je le malo verjetno, da bi se mesto moglo držati.

Pričakuje se, da bodo zvečer vladne čete z letali bombardirale Tanger. V mednarodni zoni je razburjenje zelo veliko, ker so se uporniške čete umaknile tik na mejo mednarodne zone, tako da jih vladna letala ne bi mogla obstreljevati. Položaj v mednarodni zoni je težak tudi zaradi tega, ker je špansko prebivalstvo začelo bežati v zono. Uprava zone je zaprosila za ojačenja italijanske, francoske in angleške ladje v bližini. Ta ojačenja prihajajo že vse popoldne.

V Barceloni zaplenjene cerkve

Barcelona, 22. julija. c. Havas poroča popoldne ob 16 iz Barcelone, da vlada v mestu popoln red in mir in da vlada ljudske fronte ostro nadzira posebno tuja zastopstva in bivališča tujcev.

Dosedaj je v Barceloni izhajalo samo eno monarhistično glasilo. Sedaj pa je vlada tiskarno tega lista rekvirirala in začela v tiskarni tiskati glasilo skrajne katalonske avtonomistične stranke. To glasilo izhaja sedaj kot dnevnik in dele ga brezplačno po ulicah. Dosedanje kartistično glasilo je tudi bilo ustavljeno. V tej tiskarni se sedaj tiska glasilo ekstremnih levičarskih sindikatov.

V Barceloni so začeli objavljati imena mrtvih v zadnjih borbah. Ubit je bil voditelj levičarskih sindikatov Francesco Arcano, čigar telo je bilo čisto prestreljeno od stropine. Ubit je bil tudi avtonomistični poslanec Amadeo Coldefondob obnem s svojim očetom. Mlad voditelj sindikatov Fourier je tudi padel. Vsi so padli v boju okoli neke vojašnice v borbi z vstaško vojsko.

Na begu proti Gibraltarju

Uporniki izkrcali na evropsko obal črne čete

Strašen pokolj v La Linea in v Malagi

Najbolj trpi angleška trdnjava Gibraltar, zakaj vanjo se zatekajo begunci z vseh strani, med katerimi na eni strani kosijo strojnice vstaške posadke iz Maroka, na drugi strani pa komunistov. Pred Gibraltarjem je zbranih dvanajst španskih ladij, ki so ostale zveste vladi. Pomorski na teh ladjah so pometali vse fastnike v morje in jim sedaj poveljuje narednik, ki se nahaja na »admiralski« ladiji »Don Jaime I.«, ki ima 15.000 ton. Te ladje bi rade bombardirale vstaško vrhovno poveljstvo, ki se nahaja pod vodstvom generala Franca v Tangerju, oziroma v Ceuti, pa ne morejo, oziroma ne smejo, ker jih na eni strani obstreljujejo vstaške maroške baterije, na drugi strani pa mednarodna tangerska vlada ne dovoljuje brodovju, da bi se oskrbelo s kurivom in potrebno prehrano.

V Gibraltarju ni angleškega guvernerja, ki se nahaja na dopustu, bil je pa nujno odpoklican nazaj. Maroški vstaši so izkrcali v španskem mestu Algeirasu, ki leži nasproti Tangerju, oziroma Ceuti, črne čete, ki so mesto strahovito oplenile in klale prebivalstvo. Črne čete so baje zasedle tudi Cadix, kamor pa je tudi prispela španska tajska legija, ki je na strani vstašev. Zlasti žene beže v paničnem strahu pred črni in Arabci v angleški Gibraltar. Gibraltar naravnost mrgoli beguncem, tako da so bile angleške oblasti kljub svoji skrajni humanosti prisiljene, da zaprejo železno ograjo, ki loči angleško posest od španske. Vsi hoteli in vse hiše so namreč prenapolnjeni španskimi begunci in se je bati epidemije. Največ je žensk, ki so grozovito prestrašene in so v klanju izgubile svoje može in otroke. Najhuje je trpelo malo mesto La Linea tik pred Gibraltarjem, ki so se ga spočetka polastili vstaši, ki so ga po v številu 500 mož iz Maroka v par urah zapustili, ker so bili poklicani v Algeiras, da ga v imenu vstaške vlade zasedejo. Koj nato so mesto zasedle komunistične čete, ki so začele požigati. Prebivalstvo je začelo divje bežati v Gibraltar, tako da so bile angleške oblasti primorane, da ograjo zopet odprejo. Vojski yorkshirskega polka so hitro zgradili veliko šotorišče na prostem, v katerem so begunci našli zavetje. Zdaj je pa celo na prostem zmanjkalo prostora za te nesrečneže. Ograjo so zopet zaprli, toda na stotine Špancev prosi vstopa in grozi, da jo bo podrlo. Angleške čete so morale brizgati na ljudi iz gasilskih brizgalnic vodo, da so se jih ubranile.

Algeiras, Cadix in Xeres so v rokah vstašev, prebivalstvo je pa v strašnem strahu, ker je nevarnost, da ne bi vladno brodovje, ki ga internacionalne oblasti ne pustijo manevrirati pred Tangerjem in Ceuto, začelo ta mesta bombardirati. Angleška križarka »Repulse« je iz Aleksandrije odhitela s polno paro v Gibraltar z bataljonom škotske pehote. Križarki »London« in »Devonshire«, ki bi se bile morale podati v Malto, so ostale v Gibraltarju. Mornariški poveljnik v Gibraltarju je dobil povelje, da odploje po eno vojno ladjo v Barcelono in v Las Palmas na Balearskih otokih, da zaščiti angleške podanike. Križarka »Amphion«, ki bi bila morala odpluti v zapadno Afriko, je morala ostati v Tenerifi. Križarka »Witch« je morala odpluti v La Coruna, ladja »Keppel« in »Whitche« sta odpluli v Bigo, torpedni rušilec »Witthegalle« pa v Tanger. Pričakuje se, da se še druge ladje, ker postaja položaj na španski obali čedalje huji.

Pogled na Španijo v revoluciji: Pik čisto označeni krogi so v rokah upornikov

Tudi Barcelona je danes popolnoma mirna. Izšli so malone vsi listi. Katalonska vlada je zaplenila razne verske spomenike, kakor katedralo, ki predstavlja veliko umetniško vrednost. Cerkve so izpremenjene v bolnišnice.

„Zmaga na vseh frontah“

Madrid, 22. julija. AA. Notranje ministrstvo objavlja: Vladne čete so slednjic zavzele Almerijo, Alcala in Debenares. Uporniki imajo samo še Saragoso, Valladolid in Seville. Po nepotrjenih vestih, ki so krožili sinoči, so se uporniki v Seville zvečer že predali.

Poveljniku uporniške pete brigade v Saragosi je bil iz Barcelone po radiogramu poslan ultimatum, s katerim se poziva, da naj se takoj preda, ker bo v nasprotnem slučaju Saragosa neusmiljeno bombardirana.

Notranje ministrstvo je izdalo nadaljnje poročilo, v katerem pravi, da so vladne čete prekinile vse stike med uporniki v španskem Maroku in uporniki v sami Španiji. Prestregli in dešifrirali so tudi zaupno radijsko brzojavko v šifrah, v kateri štab španskih uporniških sil v Tetuanu priznava neuspeh uporniškega gibanja.

Nocoj je v Madridu vladar mir. Požar, ki je izbruhnil, je v glavnem ugašen. Milični oddelki križarjo po ulicah v velikem številu. Vest, da so poslali okrepitve proti Valladolidu, Saragosi, Burgozu in Toledu potrjujejo. Milični oddelki, ki so ostali v Madridu, bodo reorganizirani. Njihovo akcijsko področje bo razširjeno.

Baleari v rokah vlade

Madrid, 22. julija. c. Havas poroča, da je vlada prejela vest iz Balearjev, da so tam pristali ljudske fronte zaprli častnike, ki so se uprli. Vse ladje in letala na otokih so se baje priključile vladnim četam in oddelkom ljudske fronte.

Vlada zavzela Toledo

Madrid, 22. julija. AA. Havas poroča iz Toleda, da se odpor upornikov, ki so iz Toleda begnili v Alcazar, bliža kraju. Po vestih iz Ciudadreala na meji pokrajine Cordove je prišlo do bitke med uporniki in vladnimi četami. Pokrajinski guverner v Badajosu poroča, da se pehotni polk, ki se v tem mestu izredno dobro drži, bori na strani meščanske garde in prostovoljcev proti upornikom.

Vlada je izdala nocoj uradno poročilo, da so vladne čete po daljših hudih bojih zasedle Toledo. Zmaga je bila mogoča predvsem s pomočjo letal, ki so najprej bombardirala upornike in tako omogočile vladni vojski, da je mesto obkolila. Vladne čete so zaplenile mnogo vojnega materiala, ujetnika pa ne beležijo nobenega.

Izbirne plavalne tekme olimpijskih kandidatov

Ljubljana, 22. julija.

Na nocojšnjem izbirnem tekmovalju, ki se je vršilo v nabito polnem kopališču Ilirije, so se pomerili naši najboljši kandidati za olimpijske igre. V prvi točki so nastopili naši znani plavalci Wilfan, Gazzari, Defilipis in drugi.

200 m prosto (izbirno za Berlin): 1. Wilfan (Ilirija) 2.21 (nov jugoslovanski rekord), 2. Defilipis 2.27.2, 3. Gazzari 2.31, 4. Cerar, 5. Petrone.

100 m prsno za dame (to tekmovalje ni bilo izbirno): 1. in 2. Binder in Finc (mrtvi tek) 1.41.8, 3. Jerele 1.45.9, 4. Zalezel 1.51.8.

50 m prosto za juniorje: 1. Scarpa 31 sek., 2. Pestevšek 31.6, 3. Banko 31.7.

Nato so sledili skoki iz trimeterske deske, pri katerih se je odlikoval naš olimpijski skakač Zihler.

100 m prsno za gospode: 1. Cerar 1.16.2 (nov jugoslovanski rekord, ki pa ne bo priznan, ker plavalec ni bil predpisan oblečen), 2. Binder 1.23, 3. Biber 1.32.3.

100 m hrbtno (izbirna za Berlin): 1. Wilfan 1.14.2 (boljše od jugoslovanskega rekorda), 2. Schell 1.17.2, 3. Gazzari 1.22.8.

Na Bledu

Bled, 22. julija.

Danes ob 10. je bila maša zadušnica za pokojnim romunskim kraljem Ferdinandom. Sveto mašo je daroval ob asistenci blejski župnik Zabret. Maše se je kot zastopnica Nj. Vel. kraljice matere udeležila dvorna dama Eleonora Švrbljuga.

Nadžkoj dr. Bauer čestita dr. Mačku

Hrvatski metropolit in zagrebski nadškof je za god dr. Mačka, ki so ga po Hrvatskem slovesno praznovali v nedeljo, poslal slavljencu sledečo čestitko:

Gospod predsednik! Ob priliki proslave cenjenega godu in rojstnega dne izvolite sprejeti moje pričetne čestitke! Oči vsega hrvatskega naroda so uprte v Vas. Naj Vam Gospod Bog da svojo milost, da bi vedno spoznali in hodili po pravi poti, ki vodi k sreči hrvatskega naroda. Bog Vas živi! Z izrazi odličnega spoštovanja

dr. Ante Bauer, nadškof.

Proti Arnavtoviću in tov.

Belgrad, 22. julija. m. Na sodišču za zaščito države so na dopoldanski in popoldanski razpravi proti atentatorju Arnavtoviću in tovarišem govorili odvetniki, ki branijo posamezne obtožence. Na dopoldanski razpravi so govorili zagovorniki poslanca Dragiša Stojadinovića odvetnik Vladimir Simić, zagovornik obtoženega Dragiša Milovanovića odvetnik Toma Milosavljević, branilec poslanca Uroševića odvetnik Sibe Zaničević in zagovornik Jovana Nenadovića odvetnik dr. Mladen Zujović. Popoldne ob 6 se je razprava nadaljevala. Na njej sta govorila svoje obrambne govore zagovornik poslanca Trbiča dr. Baričević in zagovornik Srpka Vukanovića Vladimir Zakić.

JNS

Belgrad, 22. julija. m. Za 31. dan tega meseca je sklicana seja izvršilnega odbora JNS. Na tej seji bodo predvsem govorili o udeležbi te stranke pri predstojeh občinskih volitev, o obnovitvi strankinega življenja po posameznih banovinah, o ustanovitvi strankinega organa in o definitivni pravi proglašeni, ki je bil na strankinem kongresu napovedan. Na seji bodo člani izvršilnega odbora JNS tudi razmatrali vprašanje poskusa ustanovitve nacionalne fronte, do ustanovitve katere bo pa težko prišlo, ker ne marajo imeti s to stranko stikov niti hoderovci pa tudi ne pristajati politične organizacije »Zbor«, ki jo vodi Dimitrije Ljotić.

„Zbor“

Bitolj, 22. julija. m. Sinoči je bil v dvorani tukajšnje hotela »Solno« politični sestanek »Zbor«. Sestanek je vodil Slovenec Josip Skoberne, bivši poslanski kandidat na Ljotičevi listi v tem okraju. Govoril je tudi voditelj »Zbor« Dimitrije Ljotić sam, ki je znova kritiziral demokracijo ter načelo osebne svobode. V svojem govoru je poudaril, da demokracija ne more prinesiti reda v socialno in gospodarsko življenje. Za svojo organizacijo je izjavil, da se bori za stanovski parlament.

Drava ga je odnesla

Maribor, 22. julija.

15 letni pastir pri posestniku Jerneju Likavcu v Trčavi pri St. Petru pri Mariboru Janez Anželj se je šel kopat v družbi Franca Majcenovića v Dravo. Anželj ni znal plavati, pa je radi tega brodil le bolj po plitvi vodi. Dasi je vedel, da je deroči tok Drave silno nevaren, je vendar zašel nekoliko do pasu globoko v vodo. Naenkrat mu je zdrsnilo, da je omahnil in se ni več mogel pobrati na noge. Drava ga je odnesla naprej, ter je nesrečnež utonil pred očmi ljudi, ki so prihleti na kraj nesreče. Tudi njegov tovariš mu ni mogel več pomagati.

Strelna požiga

Maribor, 22. julija.

Včeraj je divjala nad Mariborom in po okolici silovita nevihta. Okoli 6. zvečer je naenkrat tresčilo v viničarijo grofa Atemsa na Kozjaku. Strelna je zažgala streho na viničariji ter nato udarila skozi strop v sobo, oplazila viničarja Ivana Zamudo in mu ožgala bok in levo nogo. Viničarja je zgorela, poleg nje pa še hlev in stiskalnica. Le živino so mogli še pravočasno rešiti. Škoda znaša okoli 20.000 din.

Odkod avstrijska granata

Maribor, 22. julija.

Mestna občina je dala hišo na Slomškovem trgu 12, v kateri je mestno knjigovodstvo, prenoviti. Zdaj preurejajo streho in podstrešje. Pri tem delu so delavci naleteli na zagonetno najdbo. Pod tramom so našli skrit zavoj, v katerem je bila avstrijska granata. O tej najdbi je bila tako obveščena policija, ki je poslala tja komisijo. Granato so izročili vojaštvu, ki jo je razstrelilo v mestni gramožnici. Tam je eksplodirala s močnim pokom. Kako je prišla na podstrešje mestne hiše, se doslej še ni moglo ugotoviti.

Čsl. dijak skočil iz vlaka

Maribor, 22. julija.

S počitniško dijaško ekskurzijo češkoslovanskih dijakov je potoval po Dalmaciji tudi 22 letni

Domači odmevi

mediciner Edvard Kudrinski z Visokega nad jezerom pri Hrudinu. Rečeza pa je zadel v Dalmaciji sončarica, da so ga morali odvzeti nevarno bolnega v bolnišnico v Gračac. Prišel je tu sicer zopet k sebi, vendar se mu poznajo posledice v tem, da se mu je nekoliko omračil um. Takoj so obvestili njegove starše, ki so prišli ter se že z današnjim popoldanskim brzovlakom vračali s sinom domov na Češkoslovaško. Ko pa je vlak zapustil Poljčane, se je zgodil prizor, ki je vse potnike strahovito razburil. Mladi Kudrinski, ki se je vedel zelo vznemirjeno, je naenkrat planil proti oknu, in se predno so mu mogli starši in ostali potniki preprečiti, se je zavihtel skozi okno brzovlaka, ki je drvel z največjo brzo. K sreči je prihletel na roke in noge ter odnesel samo manjše praske. Prišel je do bližnje železniške stražnice, odtoč pa v Poljčane. Med tem so se vrnili že njegovi starši, ki so bili silno prestrašeni in so pričakovali najhujšega. Našli so pa sina nepoškodovanega ter se z njim pripeljali v Maribor. Čakal je že mariborski rešilni avto, ki ga je prepeljal v tukajšnjo bolnišnico.

Jugoslavija : Madjarska

Belgrad, 22. julija. m. Na snočnji seji Jugoslovanske nogometne zveze je bilo sporočeno, da bo madjarska nogometna zveza predlagala 25. oktobra za dan, ko se bo odigrala mednarodna nogometna tekma med izbranimi igralci Jugoslavije in Madjarske. Sklenili so, da bo prva finalna nogometna tekma za državno prvenstvo med BSK in sarajevsko Slavijo 26. julija v Sarajevu, revanšna tekma pa 2. avgusta v Belgradu. Prvo tekmo bo sodil sarajevski sodnik Kalman, drugo pa po sporazumu eden od belgrajskih sodnikov.

Znižane voznine

Belgrad, 22. julija. AA. Prometni minister je odobril 50% popust na državnih železnikah za obiskovalce 13. nacionalnega teniškega turnirja za prvenstvo Jugoslavije, ki bo v Zagrebu od 4. do 9. avgusta. Popust velja od 1. do 12. avgusta.

Belgrad, 22. julija. AA. Prometni minister je dovolil članom in članicam jugoslovanskega učiteljskega združenja v Belgradu, ki se udeležijo skupščine jugoslovanskega učiteljskega združenja v Novem Sadu 3., 4. in 5. avgusta tele ugodnosti: 1. Članom in članicam združenja, ki so državni uradniki, četrtinsko vožnjo na podlagi uradniške legitimacije. — 2. Članom in članicam, ki niso državni uradniki, pa polovično vožnjo. Ugodnosti veljajo od 30. julija do 9. avgusta.

Osebnosti

Belgrad, 22. julija. m. Pravosodni minister je sprejel ostavko, ki sta jo podala na državno službo sodnika pripravnika v Ljubljani dr. Dušan Smodej in Ivan Jan.

Za sodniške pripravnike so postavljeni: Marija Bezaj in Valentina Poberaj na okrožnem sodišču v Ljubljani, Ivan Levičar in dr. Milan Trampus na okrožnem sodišču v Mariboru, Branko Potocnik na okrožnem sodišču v Celju in dr. Anton Znidar na okrožnem sodišču v Novem mestu.

Prestavljena sta sodniška pripravnika Modic Stanko iz Ribnice v Novo mesto in Jakob Milič iz Celja v Ljubljano.

Danes je tu umrl poslanec in znani družni delavec Uroš Stajic, bivši glavni tajnik bivše zemljoradniške stranke.

Postavljen je za dnevničarja-služitelja na pošti Jesenice Anton Bezaj.

Iz državne službe je odpuščen učiteljica-pravničarka pri Sv. Marjeti ob Pesnici Ana Lapajne-Stebih.

Postavljen je pri ravateljstvu državnih železnic v Ljubljani za poverjenika v IV. pol skupino dr. Matija Čampa, dosedanjí višji kontrolor iste skupine in istega ravateljstva.

Za sekundarne zdravnike so postavljeni: v splošni državni bolnišnici v Ljubljani dr. Venceslav Arko, bivši sekundarni zdravnik iste bolnišnice; v bolnišnici za ženske bolezni v Ljubljani dr. Bogomir Roš, dosedanjí uradniški pripravnik istotam in v bolnišnici za duševne bolezni v Novem Celju dr. Boris Krištof, doslej sekundarni zdravnik splošne bolnišnice v Ljubljani.

Belgrad, 22. julija. m. Po potrebi službe so postavljeni: Anton Svetic, oficial VIII. skup., s postaje Ljubljana gl. kol. v Zagorje, Andrej Puc, oficial VIII. skup., s Rakeka v Kotoribo, Anton Gojski, oficial VIII. skup., s postaje Ljubljana gl. kol. na prometno-komercialni oddelku železniškega ravateljstva v Ljubljani, Zdravko Skof, prometnik VIII. pol. skup., s postaje Ljubljana gl. kol. na splošni oddelku železniškega ravateljstva v Ljubljani, Karel Naveržnik, prometni uradnik IX. skup., s postaje Zidani most v Rajhenburg, Ivan Caf, prometni uradnik IX. pol. skup., s postaje Maribor gl. kol. v Kotoribo, Jakob Segula, prometni uradnik IX. skup., s postaje Ljubljana gl. kol. v Grobelno, Ciril Adam, prometni uradnik IX. skup., iz Novega mesta v Cernomelj, Viktor Petje, prometni uradnik IX. skup., iz Ljubljane dol. kol. v Hrastnik, in Marija Pilis, blagajničarka IX. skup., s postaje Ljubljana gl. kol. v prometno-komercialni oddelku železniškega ravateljstva v Ljubljani. — Po prošnji so pa postavljeni: Jožef Ojstrev, vlakovodja IX. skup., iz Rogatec v Celje, Jožef Nečemer, pomožni prometnik X. skup., iz Skofje Loke v Rogatec, in Alojzij Sabec, pomožni prometni uradnik X. skup., s postaje Savski Marof na postajo Videm-Krško.

Belgrad, 21. julija. Za višjega katastrskega geometra 6. skupine v Krškem je postavljen Josip Bajt.

Belgraiske vesti

Belgrad, 22. julija. m. Davi je prihletel na zemunsko letališče iz Dubrovnika znani nemški filmski igralec Harry Piel, ki je štirinajst dni delal posnetke po Dalmaciji za nov film.

Belgrad, 22. julija. m. Na posredovanje poslanca JRZ dr. Andreja Vebelta je kmetijski minister dr. Stanković nakazal Vinarski in sadijski združi na Biželskem pri Brezicah podporo 10.000 dinarjev.

Moskva rovari tudi v Franciji

Pariz, 23. julija. Po vsej Franciji se je začelo stavkovsko gibanje poljedelskih delavcev. Predsednik Kmetijske zveze Dorgère je izjavil, da se bodo kmetje z orožjem v roki postavili v bran hlapcem, ki skušajo posestava oz. poslopja zasedeti. Kmetijske delavce hujšajo komunistični vodje.

Pariz, 22. julija. c. Stavke se zopet vrste v Franciji. Danes je stopilo okoli Belforta v stavko 25.000 delavcev Delavci so izobesili rdeče zastave in postavili barikade.

Stavka v tovarnah avtomobilov Peugeot se tudi širi.

Nova služba imajo lekarnar: dr. Kmet, Tvrševa c. 41; mr. Trukovec ded., Mestni trg 4 in mr. Ustar, Cerkovnjakova ul. 7.

Kanonik dr. Iv. Svetina

Žirovnica, 22. julija. Danes dopoldne je zadet od kapi mirno v Gospodu zaspal gospod dr. Ivan Svetina, častni kanonik, biserni mašnik in gimnazijski profesor v pokopju. Pogreb bo v petek, 24. julija ob pol 10. dopoldne iz Žirovnice na župno pokopališče na Bresnici.

Bogato, plodonosno, a hkrati svetniško življenje se je poslovilo iz sešanjosti v večnost k Bogu, h kateremu je pokojni kanonik Ivan Svetina vedno stremel. Nešteti prijatelji in spoštovalci častiljivega, odličnega duhovnika, vzornega profesorja-kateheta bodo žalovali za njim. Doktor modroslovja Ivan Svetina izhaja iz tiste znane brezniške fare na Gorenjskem, ki nam je v preteklem stoletju dala nad 120 izobražencev, pričeni s Prešernom, Čopom, do Finžgarja in do kanonika dr. Ivana Svetine.

Pokojni Ivan Svetina se je rodil l. 1851. v Žirovnici. Med 11 otroci zdrave kmetijske družine je bil deseti po vrsti. Krstni bota mu je bil Matija Čop, oče slovenskega učenjaka Matije Čopa. Svetinova stara mati je bila sestra Prešernove matere. Za nadarjenega dekca Ivana Svetina so sorodniki takoj sklenili, da mora biti gospod, to je duhovnik. Poslali so ga solat v Trzin, kjer ga je za gimnazijo pripravil Ivan Tomšič, poznejši urednik »Vrtca«. Ivan Svetina je študiral prva dva gimnazijska razreda v Kranju, nato pa je vstopil v 3. razred tedaj edine gimnazije v Ljubljani, obenem pa se je vpisal v Alojzijevo, iz katerega je izšlo že toliko odličnih slovenskih duhovnikov in posvetnih izobražencev. Prefekt zavoda je bil tedaj prelat železomašnik Tomo Zupan, rektor zavoda pa dr. Ivan Gogala. Na gimnaziji ga je izvrstne

slovenščine naučil prof. Josip Marn. Ko je dovršil maturo, ni imel Svetina prav nobenega dvoma, kam naj gre; šel je v semenišče in dne 2. avgusta 1874, to je pred 62 leti je zapel svojo novo mašo. Pridigal mu je tedaj Tomo Zupan, tedanji profesor na kranjski gimnaziji, arhidijakon pa je bil prošt Pogačar, tudi doma z Breznice in poznejši ljubljanski škof. Med svati je bil tudi Simon Čop, brat Matije Čopa. 50 let in 60 let po novi maši pa je isti Tomo Zupan, sedanjí starosta duhovščine ljubljanske škofije, pridigal prav v isti domači brezniški cerkvi pri žalostni Materi božji, toda že kot železomašnik, biseromašniku Ivanu Svetini. Bilo je to pred dvema letoma in tedaj Svetini še nihče od prisotnih ni prisodil, da bo ta čvrsti, še vedno vzravnani duhovnik, doživel komaj dve leti. Točno dve leti potem, kar je pel Ivan Svetina svojo biserno mašo v brezniški cerkvi, je izdihnil.

Ivan Svetina je služboval najprej leto dni v Idriji, nato pa ga je že čez leto dni liričan škof Vidmar postavil na graško univerzo, kjer se je Svetina posvetil matematiki in fiziki ter čisti filozofiji. Že njegov rojak škof Pogačar je nameraval v Svetno vzgajati prvega profesorja lastne slovenske duhovske gimnazije. To misel je nadaljeval škof Vidmar, izvedel pa jo je šele škof dr. Jeglič. Med študijami je moral Svetina za štiri mesece v Bosno in Hercegovino kot vojaški kurat, kjer je storil mnogo dobrega ranjencem, nato pa se je vrnil v Gradec, kjer je napravil profesorski izpit in je bil promoviran za doktorja filozofije.

Madi doktor je bil nastavljen za prefekta v Alojzijevo. Tedaj je bil ravnatelj že Tomo Zupan. Z njim sta skupno delala 13 let. Skrbno sta vzgajala mladino tako, da je po tri četrtine alojzijevošnikov zaključilo šolsko leto z odliko. V teh letih je Svetina napravil še izpit iz verouka, ki ga je poučeval tudi na gimnaziji. Poleg tega je Svetina poučeval tudi matematiko in fiziko ter filozofično propedeutiko v najvišjih razredih. Vzgojil je več generacij, ki jih je učil zaporedno po 8 let. Leta 1894 je izstopil iz Alojzijevega ter je dobil katehetsko mesto na mestni dekliški višji šoli, kjer je učil 13 let, in sicer po 24—25 ur na teden. Medtem je spisal dve knjigi, in sicer verouk za peti gimnazijski razred in dogmatiko za realno, učiteljske in liceje. Sodeloval je pri mnogih društvi, bil je član izpraševalne komisije pri učiteljskih izpitih, poloval pa je še mnogo po hribih in po važnejših mestih Evrope. Med vojno je bil že upokojenec, pa se je le potrudil, da je šel nadomestiti odsotne učne moči in predavati matematiko na gimnazijo. Skoraj do zadnjega je vodil »Ljubljansko dijaško in ljudsko kuhinjo«, kjer je storil mnogo dobrega revnim ljudem in dijakom. Ubožni dijaki se ga bodo prav tako toplo spominjali, kakor sestradanci med vojno in brezposelni v sedanjem času krize. Vedno je sledil pokojnik dr. Ivan Svetina svetopisemskemu naročilu, da je treba nasitiiti lačne.

Slovenski narod, zlasti pa njegovo izobraženstvo, bosta poskrbela, da bo ime dr. Ivana Svetine vpisano z zlatimi črkami v našo kulturno, cerkveno in karitativno zgodovino. Bog bo svojemu zvestemu služabniku stotero povrnil, kar je pokojnik na zemlji dobrega storil!

R. i. p.

25 let ljubljanskih avtoizvoščkov

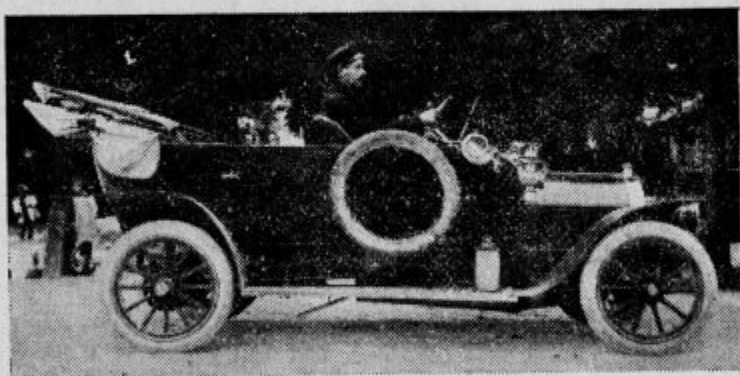
Letos poteka 25 let, odkar se je na ljubljanskih ulicah pričel izvrševati, dejali bi, skoro zgodovinski obrat. Dne 10. julija 1911 se je namreč med dolgo vrsto častiljivih fi-jakarskih voz pred holom »Slon« na Dunajski cesti pojavila za tiste čase čudna pošast, ki je med ljubljanskimi meščani zbudila velikansko pozornost, med fi-jakarskimi kljuseti in še bolj med njihovimi gospodariji pa seveda silno ogorčenje. Ta čudna pošast ni bila nič drugega kakor prvi ljubljanski avto-taksi, in mož, ki je bil tako predrzen, da se je z njim upal postaviti v vrsto fi-jakarjev, je bil gosp. Paveč Stele.

Za častiljivi in ugledni stan ljubljanskih fi-jakarjev je bil ta dan črn dan. Kajti od tega dne dalje se je pričela ogorčenja in neusmiljena tekma na življenje in smrt med častivrednim ljubljanskim fi-jakarskim konjem in med neuganim bencinskim motorjem. Kdo bo zmagal, so se spraševali Ljubljančani. Kajpada jih je bilo med njimi največ, ki so prorokovali zmago preizkušnemu štirinočcu, pa so se bridko ušli. Zlasti po vojni so nastopili za ljubljanske fi-jakarje hudi časi. Če dalje manj jih je bilo opaziti na postajališčih in danes so se že skoraj povsem umaknili elegantnim limuzinam avto-izvoščkov. Redki so še, ki se upajo na cesto; čisto pohlevno se postavijo na odločen jrm prostor in največkrat samo čakajo... Tako se je končala ta tekma, ki se je začela pred 25 leti.

Od Sv. Štefana k Sv. Krištofu

Stari ljubljanski fi-jakarji so imeli za svojega patrona sv. Štefana (morda zaradi tega, ker so si želeli tako imetnih konj, na kakršnih slikajo tega svetnika). Stoletja nazaj so se vsako leto zbirali v idilični Štepanji vasi okrog cerkvice svojega zaščitnika, ga častili, se mu priporočali in seveda tudi poskrbeli, da je imela Ljubljana kaj obudovati. Tisti dan so fi-jakarji pokazali, kaj pomeni beseda »gala«. Kljuseta, vozovi in vozniki so se bleščali in svetili, da je ljudem jemalo vid.

Toda družina ljubljanskih fi-jakarjev se je pričela redčiti, na drugi strani pa so se množile vrste ljubljanskih avto-izvoščkov. In tako je počasi tudi sv. Štefan v Štepanji vasi ostal sam, fi-jakarski prazniki, tako pristno ljubljanski, pa so prenehali. Ljubljanski avto-izvoščki pa so si morali izbrati drugega zaščitnika, širokoplečatega sv. Krištofa, ki je patron modernih vozil. Lansko leto 25. julija so se ljubljanski avto-izvoščki, organizirani v združenju avto-taksijev, prvič zbrali pred staro cerkvico sv. Krištofa. Imeli so skupno mašo, po maši pa blagoslovitev svojih vozil. Lansko leto se je udeležilo te lepe in pristrčne slovesnosti okrog 100 ljubljanskih šoferjev avtomobilov in avtobusov s svojimi vozovi. Kdor je še ni imel, si je ob tej priložnosti nabavil plaketo svojega zaščitnika sv. Krištofa in jo obesil v svoj avtomobil, da ga bo varovala v njegovem težkem in odgovornosti polnem poklicu.

Prvi avtotaksi g. Pavla Steleta pred 25 leti.

Praznovanje sv. Krištofa, patrona šoferjev, se je v zadnjem času močno razširilo po vsem modernem svetu. Po mestih ga praznujejo z velikim sijajem. Avto-klubi skrbje, da se ob tej priložnosti pokaže tudi napredek narodnega gospodarstva, ki ravno dandanašnji močno odseva iz splošnega motoriziranja v prometu in sploh v tehniki.

V soboto, dne 25. julija bodo ljubljanski avto-izvoščki poskrbeli, da bo proslava sv. Krištofa

Današnji avtotaksi.

čim lepša in sijajnejša. Vljudo vabijo vse lastnike motornih vozil iz vse Slovenije, da se s svojim vozom udeležijo slovesnosti. Vabijo pa tudi vso našo javnost. Ob 9 bo v cerkvi pri Sv. Krištofu sveta maša s pridigo. Po maši pa bo pred cerkvijo slovesen blagoslov avtomobilov in drugih motornih vozil. Ljubljanski avto-izvoščki pa bodo ob tej priložnosti tudi proslavili 25-letnico svojega obstoja, oz. 25-letnico tistega časa, ko se je na ljubljanskih ulicah pojavil prvi avto-taksi, simbol napredka moderne prometa. V imenu javnosti iskreno častitamo ljubljanskim avto-izvoščkom k temu pomembnemu jubileju.

TEL. 22-21 KINO UNION TEL. 22-21
Burka z lepo in prikupno
Claudette Colbert
Poročila je svojega šefa
Ob 19:15 in 21:15 uri! Smeh in humor!

Drug drugemu nasprotujeta

K bizoviški letalski katastrofi

Ljubljana, 22. julija.

Nikakor nismo voljni, da bi se zadeva katastrofalne nesreče pri Bizoviku kar tako v naši javnosti prenehala obravnavati, temveč smo slej ko prej odločeni, da po svojih možnostih prispevamo k čim večjemu razčiščenju te nesreče. Naša javnost je bila v zadregi, ker je dr. Rapé, ki v naši polemiki do zadnjega ni bil prav nič omenjen, napisal obširen članek v »Slovenski Narod« št. 162 od 18. julija 1936 in v »Jutro« št. 165 od 19. julija t. l. V tem članku dr. Rapé podaja neko strokovno izjavo, ki bi mogla marsikoga res prepričati, da prav nikogar ne zadene krivda o tej nesreči, ampak da se je zgodilo naravna čudežnim potom. Istočasno, ko dr. Rapé razvija svoja »strokovna mnenja« v »Slovenskem Narodu«, pa je doživel tudi smolo, da ga na tretji strani »Slovenskega Naroda« temeljito demantira nekdo drugi, ki je v slovenskem letalstvu neprimerno bolj kompetentna osebnost, namreč inž. S. Bloudek. Inž. Bloudek je v soboto popoldne v »Slov. Narodu« pravzaprav pritrldil našim izjavam in v soboto zjutraj ter v isti številki tega lista pobil izjavljanja dr. Rapeta na prvi strani. Nočemo se spuščati v zakulisje listov v Narodni tiskarni, ugotavljamo samo, da je »Jutro« v nedeljo zjutraj priobčilo izjavo dr. Rapeta v celoti, niti z besedo pa ni omenilo izjave g. ing. Bloudka. Ali so morda v Narodni tiskarni zaslutili, da govori izjava g. ing. Bloudka proti dr. Rapetu in proti njegovemu stališču?

»Slov. Narod« priobčuje izjavo dr. Rapeta pod naslovom »Odgovor na vprašanje in podtikanje«, izjavo ing. Bloudka pa pod naslovom »Pravi vzrok strašne letalske nesreče«. Naslednji dan pa »Jutro« priobčuje izjavo dr. Rapeta pod naslovom »Vsem, ki so brez srca in razuma sodili o letalski nesreči«. Ker so mnenja ing. Bloudka popolnoma nasprotna mnenjem dr. Rapeta, smo upravičeni sklepati, da naslovi nad izjavo dr. Rapeta ne lete samo na »Slovenca« in »Slovenski dom«, temveč tudi na ing. Bloudka.

Naš list nima sreče, da bi se pohvalil s preveč ozkimi vezavi z ing. Bloudkom. Imamo pa toliko pravice, da priznavamo ing. Bloudku vso avtoriteto v letalskih zadevah, ker ga poznamo kot najboljšega letalskega konstruktorja na Slovenskem, kot izkušnega starega letalca in skrajno resnega človeka. Javnost nam bo pritrldila, da bolj verujemo razlagi ing. Bloudka.

Uredništvo »Slov. Naroda« je sicer v uvod k avtorizirani izjavi ing. Bloudka napisalo nekaj polemičnih vrstic, ki nas ne bodo motile in ki jih ing. Bloudek ni izjavil, pač pa nas preseneča velika razlika z mnenjem dr. Rapeta.

Kako naj bi letalo startalo?

Dr. Rapé ugotavlja: »Jutro«, tretja kolona zgoraj) »Treba je namreč vedeti, da je kljub najmodernejšim instrumentom, ki omogočajo letenje v megli, iz varnostnih razlogov prepovedano pilotu po startu krožiti, temveč je po vsem svetu uveljavljeno načelo, da se mora v premočrtnem spenjačem poletu povzpeti nad meglo, ali vsaj do sigurne višine, kar znaša za potniška letala najmanj 400—500 m, preden vzame zaokret.«

Ing. Bloudek (S. N., druga kolona zgoraj): »Letalo mora odleteti po predpisih, tako, da napravi popoln krog na levo čim se dvigne. S tem doseže že precejšnjo višino. Toda povsem zanesljivo je ugotovljeno, da ob tej priliki ni tako odletelo in objavljena skica (objavljena je bila v »Jutru« od petka, op. »Slovenca«) njegovega leta tudi ni točna. Namesto da bi napravilo krog na levo, je napravila približno polkrog na desno. Zakaj, tega seveda ni mogoče ugotoviti.«

Mi: Kdo ima torej prav? Ali dr. Rapé, ki pravi, da mora letalo leteti premočrtno, torej ne niti na desno, kakor ga je v resnici napravilo, ali pa mora krožiti na levo, kakor trdi to ing. Bloudek?

Dr. Rapé (»Jutro«, druga kolona spodaj): »naj se dotaknem trditve »strokovnjaka« rezervnega pilota, da mora letalo nad letališčem v megli krožiti, dokler se ne povzpne iz megle, da bi moglo v primeru potrebe poiskati prostor za spuščanje. Dovolj žalostno je, da se ta »strokovnjak« ne podpiše pod svojo trditev.

Mi: Strokovnjak se je podpisal že v »Slov. Narodu« od sobote, namreč je to ing. Bloudek. Primerjaj gornjo izjavo. Ali se bo dr. Rapé tudi upal ing. Bloudka označiti kot »strokovnjaka« v narekovajih?

Letalo je padlo — ni padlo!

Dr. Rapé (»Jutro«, druga kolona v sredi): »Lahko pa se tolmachi nizko letenje na ta način in v tem mi bodo morali pritrlditi vsi, ki so vsaj enkrat samostojno leteli, da se letalo kljub dobrim in brezhibno delujočim motorjem ne dviga, ako pilot tega s krmilom ne dovoli. Ker je letenje v megli vezano s prav posebnimi občutki neugodja, kar sem v svojih številnih predavanjih že nešteto krat omenil in ker se nesreče pri takem letu normalno dogajajo tako, da letalo pade zaradi izgube brzine (letalce želi čimprej priti iz območja megle, dviga stroj s preveliko naglico, motorji ne morejo več vleči in nositi in letalo pade), zato nastopa instinktivno skoraj pri vsakem pilotu pritiskanje letala v horizontalni, namesto v penjačji let, pa si lahko tolmavimo tudi eventualno možnost, zakaj je letalo po treh minutah ostalo še vedno tako nizko.«

Ing. Bloudek (S. N., druga kolona zgoraj): »...Doseglo bi večjo višino, če bi napravilo krog na levo. oK je priletelo nad Golovec, je bilo najbrže okrog 150 metrov visoko. To je približna številka. Vsekakor je bilo tako visoko, da bi lahko preletelo Golovec. Najvažnejši moment je, da ni zadelo dreves v horizontalnem letu, bilo je torej že tako visoko, da ni moglo zadeti v letu ob drevesa, temveč da je padlo, približno v kotu 45 stopinj v gozd.« (Podčrtal »S. N.«!)

Ing. Bloudek nadaljuje: »Kraj nezgode sem temeljito proučil. Prepričan sem se zanesljivo, po poškodbah na drevju, da letalo ni poškodovalo drevja v horizontalnem letu. To je bil en dokaz, da je letalo padlo. Padlo pa je v svedruc. (Ing. Bloudek opisuje poškodbe dreves, iz katerih sklepa, da je letalo padlo v svedruc.)

Ali so odpovedali motorji?

Ing. Bloudek (S. N.), druga kolona spodaj: »Toda vpoštevati je treba še važen moment in sicer ropot motorjev. V bližini sicer ni bilo strokovnjakov, ki bi lahko presodili, kako so ropotali motorji, lahko pa se zanesemo na izjavo ljudi, ki povsem soglašajo v tem pogledu. Pravijo namreč, da so motorji »nemarno« tulili in sicer tako, da so ljudje pritekli iz hiš, da vidijo, kaj to pomeni. Takšno »nemarno« tulenje, silen hrup, povzročajo vibracije vijaka ob pritisku nanj, kakršen nastane pri padanju v svedruc.«

Dr. Rapé (»Jutro«, druga kolona v sredi): »Trditev, da motorji, ki so delali z velikim trusem, dokazujejo svoj kvar, je naravnost nepojmljiva in zato tembolj smešna. Motor namreč, ka-

dar ni v redu, deluje vedno slabše, zaradi česar navadno šum pojenja, ne pa, da bi se še po večala jakost brnenja.«

Čas preizkušnje na letališču

»Slovenec« od 18. julija, prva kolona spodaj: »Pred usodnim poletom bi bilo nujno potrebno, da bi moralo letalo po celonočni reparaturi napraviti poizkus vsaj pol ure nad Ljubljano, preden sprejme potnike.«

Dr. Rapé (»Jutro«, prva kolona spodaj): »Predpis za nego motorjev, ki ga za vsak motor posebej predpiše tvornica, ki izdeluje dotične motorje, je temu diametralno nasproten. Na tleh je treba motor pustiti v obratu nekaj minut, od 2 do 5 minut poleti, od 5—8 minut pozimi, oziraje se pač na temperaturo, ki vlada v tem kraju... Nato pa nastopi preizkušnja motorjev pod polnim plinom, kar sme pri vseh motorjih brez izjeme trajati 30 sekund na zemlji.« (Po mnenju dr. Rapeta torej skupno kvečjemu 3.5 do 8.5 minut.)

Ing. Bloudek: »O tem nihče ne dvomi, da so bili motorji v redu. Predpise glede preizkušnje motorjev in vse varstvene ukrepe na letališču, preden letalo odleti, strogo izvajajo. Najprej monter greje motorje 15 minut, dokler letala ne prevzame pilot, ki se prepriča, če delujejo pravilno, nakar prijavi šefu letališča. In ko se prepriča še šef, da je vse v redu in je podpisan protokol, šele letalo odleti. Čim da šef pilota znak za odlet, prevzame že vso odgovornost za let pilot.«

Naše vprašanje dr. Rapetu: »Ali je bil motor pred nesrečo v obratu 2—5.5 minut, kakor zahtevate v svojem članku vi, ali je bil 15 minut, kakor zahteva ing. Bloudek?«

Solidnost motorjev.

»Slovenec«, druga kolona spodaj: »Znamka »Gipsy« je res moderna in sodobna...«

Ing. Bloudek na vprašanje o teh motorjih (»S. N.«, tretja kolona zgoraj): »Najboljši. Za svoje letalo bi vzel le ta motor. Seveda so ti motorji namenjeni samo za potniška letala in niso tako močni, kakor nekateri nemški (Junkeri), ki se lahko uporabijo pri bombardirjih. Zato se letalo z njimi ne more tako naglo dvigniti, kakor bi se z najmočnejšimi. Res je treba vpoštevati, da mora letalo na progi Ljubljana—Sušak zmagovati velike višinske razlike in bi se morda obnesli močnejši motorji, toda ne bi bili rentabilni. Samo pomislite, če bi motor požrl v eni uri 800 litrov bencina. Ti angleški motorji pa delajo res zamaženo po tisoč ur, ne da bi jih bilo treba pregledati.«

Naše mnenje: »Spoštujemo strokovno mnenje ing. Bloudka, pač pa smo mnenja, da bi se najdražji motorji obnesli boljše, ker nesreča dveh avijonov v teku treh let ne povečuje rentabilnosti šibkejših motorjev.«

Vprašanje pilota.

»Slovenec«, druga kolona spodaj: »Pilot-ska služba je tako težka, da mora biti pilot živčno in fizično na mestu.

Dr. Rapé (»Jutro«, druga kolona v sredi): »Pokojni Jarošenko ni niti z besedo omenil niti meni, niti šefu mehanikarju, da je med poletom s Sušaka opazil kak sumljiv znak!«

Ing. Bloudek: »Pilot je najbrže baš tedaj uravnaval smer proti Sušaku in je imel opravka s kompasom, a nenadno se je prikazalo pred njim nekaj, kar ga je prestrašilo...«

Naše mnenje: »Pilot mora biti živčno svež in se tudi v usodnih trenutkih ne sme prestrašiti. Ali je bil pokojni Jarošenko kdaj psihotehnično pregledan? In kdaj zadnjič?«

Javnost naj se sama odloči, ali da prav ing. Bloudku, ali dr. Rapetu!

Srce, ledvice, živce, ženske bolezni, spolno slabost, notranje žile, nervozo, sklerozo

zdravi z uspehom naše najmočnejše prirodno ogljikovo mineralno

Radensko kopališče, Slatina Radenci (pri Mariboru)

Od 15. maja vozi direkten vagon iz Ljubljane do Radencev brez prestopa. Iz Ljubljane odhaja ob 7:20 zjutraj.

Požar na Blokah

Bloke, 20. julija. V nedeljo je med službo božjo čudovito vznemiril plat zvona, ki je oznanjal hudo vest, da gori na Volčjem. Skoro vsa cerkev se je namah izpraznila. Saj so hiše in gospodarska poslopja tam kar na kupu! Ogenj je zajel Polžev svinjak, nato se je spravljal na hišo, in ker je vlek jug, je upepelil še hlev in hišo pri »Zadnjih«. V naglici so rešili pohištvo, obleko in živino. Le pri Gorenjih, oz. Polževih so zgoreli v svinjaku prašiči. Večjo nesrečo sta zabranili dve lipi pred Gorenjo hišo, da ni nastala še večja nesreča. Pa tudi gasilci so storili svojo dolžnost. Pridržili so se reševanju tudi letalci, ki so baš te dni prispeli na vaje! Močno se je opekeli Sabidrov fant ki je sam branil slammato streho škednja, ki je bila blizu pogorišča. Gore-njim je vse pogorelo; že poprej je pri njih vladala silna revščina, zdaj je priklopila do vrha, ker nima niti krova! »Zadnjim« pa je pogorelo velika množina sena in detelje, hlev in hiša prav do tal. Skode imajo 50.000 Din, zavarovani pa so menda za 12.000 Din. Gorenji pa utrpjo okroglo 30.000 Din, zavarovanja pa niso plačali baje dve leti. Huda je ta!

Elektrifikacija Pesniške doline

Maribor, 22. julija. Danes je bila na mestnem magistratu v Mariboru konferenca komisije radi končne elektrifikacije severozapadnega dela naše severne meje, in sicer Pesnice, Svečine, Zgor. Kungute. Komisijo vodi za Kranjske deželne elektrarne ing. Rueh, kmetijski od-delek banske uprave zastopa ing. Lambert Muri, mestno občino mariborsko podžupan Franjo Zebot z dvema tehničnima uradnikoma mestnega električnega podjetja; tudi falksa elektrarna je poslala svojega zastopnika ing. Gregoriča. Na dopoldanskem zasedanju na magistratu so se napravili sklepi glede smeri daljnovidov. Tekel bo iz Kamnice čez Rošpoh, pod Sv. Urbanom v Pesniško dolino do svečinskega gradu. Držal se bo ves čas banovinske ceste. Transformatorske postaje bodo štiri, in sicer prva v Roš-pohu, druga v Sp. Sv. Kungoti, tretja v Zg. Sv. Kungoti, četrta v Svečini. Daljnovid bo dolg 13 km. Glavni predlog je, da izvrši daljnovid mestno električno podjetje v Mariboru. Krajevni interesi predvsem banska uprava, bodo prispevali določeno vsoto za daljnovid in za omrežje. Komisija se je popoldne podala na teren, da stopi v stike s krajevnimi faktorji. Elektrifikacija Pesniške doline bo končana do jeseni.

Drobne novice

Predsednik vlade v radenski Slatini

Slatina Radenci, 22. jul.

Predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović, ki se v zadnjem času mudi na Bledu, je danes popoldne obiskal Slatino Radenci, kjer se v zdravilišču nahajata njegova mati in pa sestra. V spremstvu ministrskega predsednika so bili tudi ministri za gozdove in rudnike dr. Gjura Janković in sfera kabinetov zunanje ministrstva in ministrskega predsedništva dr. Gašić in dr. Protič. Dr. Milan Stojadinović si je tu ogledal zdravilišče in se po nekaj urah zopet vrnil nazaj na Bled.

Tretji izletniški vlak Ljubljana-Jesenice

Ponovno opozarjamo obiskovalce, da vozi ob nedeljah in praznikih na progi Ljubljana-Jesenice tretji izletniški vlak, ki odhaja iz Ljubljane glav. kol. ob 6 uri 45 minut, t. j. pol ure pred rednim potniškim vlakom. Običajno in se redni potniški vlak ogromen naval potnikov in se pritožujejo zaradi pomankanja prostora, medtem ko je samo pol ure pred njim vozeči izletniški vlak le slab zaseden. Zadnje nedelje je imel redni potniški vlak 1.200 potnikov, izletniški pred njim pa samo 200 potnikov. Ker je vožnja dolgih potniških vlakov na goraki progi Ljubljana-Jesenice neprimerna in celo nevarna za varnost prometa, zato je bil vpeljan v razbremenitev rednega vlaka še tretji izletniški vlak. Priporočila se torej obiskovalcem v njegovem interesu, da se poslužujejo ob nedeljah in praznikih pravnstveno tretjega izletniškega vlaka ob 6.45, kjer mu je udobna vožnja zagotovljena.

OBISČITE od 1. do 9. avgusta 1936

JUBILEJNI
**5. MARIBORSKI
TEDEN**

POD POKROVITELJSTVOM N.J. KR. VIS. KRALJA ANDREJA
(50%, popust a na se enosloj od 30. julija do 11. avg. 1936)

Velika gospodarska in kulturna revija!

Industrija - Tekstil - Obrt - Trgovina - Kmetijska razstava - Posušnja vin - Velika gasilska razstava in gasilski kongres - Jadrano in motorno letalstvo - Protiplinarna obramba - Filatelistična razstava in borza znamk - Zgodovina - Umetnost - Socijalno-ekonomsko - Tuliški promet - Žena v obrti - Moderna revija - Akvaristična - Kuncerjska - Golobarska razstava - Kongres - Koncerti - Sport - Veselični park na razstavišču.

Mariborski otok, najlepše kopališče v Jugoslaviji...
Zeleno, romantično Pohorje...
Gostoljubni, lepi Maribor... **Vas vabijo!**

Koledar

Četrtek, 23. julija: Apolinarij, škof: Silvij, škof.

Osebnosti

— Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji. Umeščena sta bila Matija Medvedšek za župnika v Dolu pri Hrastniku, in Stanislav Weingerl za župnika pri Sv. Florijanu pri Dolici. Za provizorja sta bila postavljena Vinko Pivec v St. Janžu pri Dravogradu in Jožef Vojkovič v Murški Soboti. Za upravitelja dekanije Murske Soboti je imenovan Jožef Krantž, župnik v Tišini. Za kaplane so bili nastavljeni: Ivan Gregor v Rajhenburgu, Ivan Kolenc v Gor. Lendavi, Ivan Skafar v Guštanju, Ivan Zelko v Dobrovniku, p. Dionizij Pristovnik, kapucin v Sv. Rupertu nad Laškim, g. Frane Križan je postal prvi kaplan v Rajhenburgu.

— V imenik odvetnikov s sedežem v Ljubljani je vpisan odvetnik g. dr. Tone Zupanič.

Preizkusena specialna kozmetična tekočina s sajamčnim uspehom in prijetnim in nežnim vonjem, za katere dobivamo dnevno zahvalo. Takoj ustavi izpadanje las in laži korone. Lasje rastejo tudi na pleši. Temeljito odstrani prhlj in vse neugodnosti. Počistila po povzetju steklenice Din 40 - omot in posilnina Din 7.

MODERNA KOZMETIKA - SPLIT
Ako ne boste zadovoljni - rezultat, po vrsto denar.

— Prihod druge skupine ameriških Slovencev v Ljubljano. Naši rojaki v Ameriki so se letos pričeli zopet bolj marljivo zanimati za svojo staro domovino ter prihajajo v večjem številu k nam, boljše na obisk, bodisi v trajno vrnitev. Včeraj je dospela druga večja skupina ameriških Slovencev v Ljubljano. Kakor znano, je prvo skupino organiziral g. Zakrajšek, brat ljubljanskega župnika, drugo skupino pa je organiziral g. Avgust Kollander iz Clewelanda. Tudi druga skupina je potovala z največjo in najhitrejšo ladjo sveta, francosko »Normandie«, lasti Francoske linije. Ameriški Slovenci so potovanje pričeli dne 15. t. m., ko so se vkrcali v New Yorku na »Normandie«, po sedmih dneh pa so bili že v Ljubljani, kamor so dospeli danes popoldne. Skupno je dospelo 35 Jugoslovancev, med temi 30 Slovencev, ki so izstopili v Ljubljani. Po večini so Slovenci iz Clewelanda, doma pa so največ z Dolenjskega. Na kolodvoru jih je pozdravil v imenu g. bana izseljenjske komisije g. Fink ter zastopniki raznih drugih organizacij. Ameriški Slovenci so imeli nato skupen zajtrk pri »Mikliču«. Pohvalili so se, da so prav dobro in ugodno potovali z »Normandie«. Iz Ljubljane so se nato razšli po slovenski zemlji, vsak na svoj dom. G. Kollander je nekatere na dom prepeljal kar s svojim avtomobilom, ki ga je turil pripeljal iz Amerike. Med došlimi Slovenci je 5 žensk, ki nameravajo ostati doma ter se preživljati s prihranki, drugi pa se vrnejo deloma 9. septembra, deloma 24. septembra. Ameriški Slovenci pripovedujejo, da se je konjunkturna v Ameriki obrnila nekoliko na boljše, zlasti pa v Clewelandu, ki se pripravljajo na veliko razstavo »Treh velikih jezer«. Umevno je, da med izletniki prevladujejo ženske, ker se moški v Ameriki pač težje odtrgajo od dela in zaslužka. Ameriškim Slovcem kličejo: »Dobrodošli!«

— Sprememba sporeda Radiofonske oddajne postaje v Ljubljani. Radio oddajna postaja v Ljubljani vlnudno sporoča, da bo v soboto, dne 25. t. m. prenašala Cavalierio Rusticano iz Milana od

21.45 dalje in ne kot je bilo prvotno javljeno ob 20.45. Dueti Orglice in harmonika (Pelán Franc in Stanko Avgust) pa so uvrščeni istega dne ob 20.30—21.20. Čas, vreme, poročila, spored pa eventuelno od 21.20 do 21.40. — Zabavni večer »Dobra volja je najboljša« pa je prestavljen na četrtek, dne 23. t. m. ob 20.30—22.

— Sentijska obrtniška razstava. Med vsemi tremi razstavami, ki so jih zaporedno vsako leto marljivi sentijski obrtniki priredili, se letošnja nedvomno najbolj odlikuje tako po kvaliteti kakor tudi po kvantiteti razstavljenega pohištva, pa tudi drugih za št. Vid značilnih izdelkov in je bogata izbira za št. takozvani kupca. Obisk na tej razstavi je do sedaj dokaj ugoden, žetli pa bi bilo, da bi naše širše občinstvo še bolj cenilo trud sentijskih obrtnikov ter ne zamudilo prilike, da se spozna z njihovimi prvovrstnimi izdelki. Na sentijsko razstavo opozarjamo zlasti izdelnike, ki jih vodi pot skozi št. Vid, dalje ljubljansko občinstvo, ki tuda na povratku vožnjo na trnjavcu le za 1 Din, pa tudi vse letošnje, ki se sedaj v vročih mesecih mude v Sloveniji. V Sloveniji najbrže nikjer drugje ni prilike, ki bi nudila tako lepo revijo slovenskega obrtniškega dela, kakor je sedaj v Senti Vidu.

— Sodna komisija sestavi zapisnik o letalski nesreči. Na podlagi lokalnega oglada na kraju letalske nesreče v Cerkevnu borštu pri Dol. Hrušci je sodna komisija sestavila 4 strani obsegač zapisnik, v katerem ugotavlja dejanski stan po katastrofi. Sodna komisija so tvorili preiskovalni sodnik sod. pristav g. Lojze Zolotar, drž. tožilec dr. Hinko Lučovnik in zapisnikar J. Zupančič. Sodna komisija je takoj po nesreči 15. julija poslovala na kraju samem od 9 do 13. Prepis tega zapisnika je bil poslan tudi stalni preiskovalni komisiji za žrtno nesreče v Zemur v nadaljnje uradno poslovanje.

— Novi vodovodi na Stajerskem. Te dni so bile razpisane vodopravne obravnave za vodovod v št. Iju pri Velenju v slovenjegraškem okraju, za vodovod pri Sv. Kunigundi v občini Zreče in za kapnico na Breznem v občini Vitanje, oboje v koroškem okraju.

Vodovod v št. Iju pri Velenju je proračunan na 77.000 Din. Prispevek iz 50.000.000 državnega posojila za vodno oskrbo bo znašal 50.000 Din, drugo pa bo prispevala občina v denarju in v delom. Kakor hitro bo izvršena vodopravna obravnava, bodo začeli z zajetjem, ki bo zgrajeno v mešani reži, ostala dela pa bo oddana na licitacijo. Vodovod bo zgrajen še letos. — Vodovod pri Sv. Kunigundi na Pohorju je proračunan na okrog 70 tisoč Din. 65.000 Din bo na razpolago iz 50.000.000 Din držav posojila za vodno oskrbo, ostanek pa bo dala občina v delu in denarju. Vodovod bo še letos zgrajen. — Kapnica v Breznem bo stala 100.000 Din, iz državnega posojila za vodno oskrbo je na razpolago 87.000 Din, ostanek pa bodo zbrali v delu in denarju zasebni interesi. Kapnica bo zgrajena prav tako še v letošnjem letu.

— Cesta Kamnica—Sv. Urban. V letošnjem programu cestnih del zgrajba tako važne nove ceste ni bila vpotevana. Za to je občina posebej zaprosila bansko upravo in važnost ter nujnost te ceste zadostno utemeljila. Banska uprava je našla potrebna sredstva za nadaljevanje graditve te nove ceste. Z gradbenimi deli bodo torej nadaljevali še letos.

— Pri zaprtju, molnjah v prebavi vzmile četrta na prazen želodec kozarec naravnega »Franz Josef grenčice«

— Cerkvemim zborom priporočila Jugoslovanska knjigarnica v Ljubljani sledeče mašne pesmi: Beran E.: Tri slovenske sv. maše za mešani zbor. Part. Din 36, glasovi a Din 5. Gerbič Fr.: Slovenska maša sv. Frančiška za mešani zbor. Part. Din 12. Kimovec dr. Fr.: Pred Bogom. Mašne pesmi za mešani zbor. Part. Din 30, glasovi a Din 6. Laharnar Ivan.: Slovenska sv. maša za mešani zbor. Part. Din 16. Sattner p. Hugolin: Belarjeva slovenska maša za mešani zbor »Oče večni« part. Din 16, glasovi a Din 4. Sattner p. Hugolin: Miklošičeva slovenska maša za mešani zbor z orglami. Part. Din 24, glasovi a Din 5. Sattner p. Hugolin: Mašne pesmi za mešani zbor. Part. Din 40, glasovi a Din 6. Tome Matija: »Stopil sem k oltarju božjem«, slovenska maša za mešani zbor deloma z orglami. Part. Din 20, glasovi a Din 4. Zeleznik M.: 14 mašnih pesmi za mešani zbor. Part. Din 32, glasovi a Din 6. Premrl St.: 10 mašnih pesmi za mešani zbor; din 24.

— V vrhu praznovanja 30-letnice mature naj čimprej sporoče svoje naslove sledeči tovariši abiturienti ljubljanskega učiteljskega iz leta 1906: Jakobčič Ludvik, Kleindienst Lovro, Medić Pavel, Podbrežar Fran, Poljanec Rudolf. Obenem prosim, da sporoči svoj naslov katerakoli tovarišica abiturientka ljubljanskega učiteljskega istega letnika, da ji razodenem svoje in želje še petih iskrenih tovarišev. — Paternost Riko, Gornja vas nad Skofjo Loko.

— Avtoizleti: 3.—7. avg. na Dunaj, 3.—11. avgusta v Berlin, 7.—9. avg. na Grossglockner, 22. do 26. avg. na vsa jezera Salzkammerguta. Prijave: Izletniška pisarna Okorn, Ljubljana, hotel Slon, tel. 26-45.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko. ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Pluj

Plenarna seja okrajnega cestnega odbora v Ptuj. V ponedeljek, 20. t. m. je imel okrajni cestni odbor v Ptuj svojo plenarno sejo, ki jo je vodil predsednik odbora dr. Remec. Bansko upravo pa je zastopal podnačelnik dr. Tomšič iz Krškega, ki začasno nadomestuje okrajnega načelnika ptujskega dr. Vidica. Iz predsedniškega poročila je posneti, da se je izplačalo na podporah za občinske ceste Din 50.000. Izpadek cestnih doklad v proračunu za leto 1935-36 je znašal Din 98.123. Banska uprava v Ljubljani je odobrila proračun za leto 1936-37 z nekaterimi spremembami. Dohodki so predvideni v znesku Din 1.575.000 in ravno toliko izdatkov. Sklenilo se je tudi, da za občinske ceste Središče—Salovci—Krečevina pri Ormožu uvrstijo med subvencionirane ceste ter da se ta sklep predloži banski upravi v Ljubljani v odobritev. Med drugim je bil odobren tudi znesek 20.000 Din za popravilo broda čez Dravo pri Zavrču v Haložah.

Velik požar so imeli preteklo nedeljo v Pongercih pri Cirkovcih. Posesnik Francu Belcu so zgorela vsa gospodarska posojila do tal. Žrtv ognjenega elementa je tudi 8000 kg žita, 10.000 kg sena ter vse gospodarsko orodje. Škoda je cenjena na 40.000 Din, ki pa je krita z zavarovalnino. Da se ogenj ni razširil na stanovanjsko poslopje in ostala sosedna poslopja se je zahvaliti vrlim gasilcem iz Cirkovcev in Sikol. Vzrok požara ni znan. Imenovanemu posesniku je že lansko leto pogorela domačija do tal.

Ljubljana

Obzirnost na ulici

Ljubljana, 22. julija 1936.

Menda nobena vrsta delavcev n: podvržena tako strogi kritiki občinstva, kakor tišni mestni delavci, ki v poletnih mesecih dan za dnem škrope ulice in skrbje, da se Ljubljančani ne gibljejo v oblakih prahu. Ulice pa se morajo škropiti sredi dnevnega prometa in radi avtomobila, ki z vodo in škropljenimi hiti po ulicah, se življenje v mestu prav nič ne ustavi. S tem pa je podana nevarnost, da tu ali tam vodnih curkov ne bi čutil samo prah na ulici ampak tudi obleka mimoidočega. In v tem je vokal, iz katerega se včasih izmotajo neprijazne kritike do mestnih delavcev, češ da so brezobzirni, da so povzročili temu ali onemu tako in tako škodo na obleki. Delavca, ki sta zaposlena pri škropljenem avtomobilu imata dolžnost, da vse ulice čim skrbneje poškrbijo, obenem pa sta dolžna tudi paziti na mimoidoče da jih ne oškropita. To dvojno dolžnost je mogoče izvesti samo takrat, ako mimoidoči vsaj v najbolj skromni meri pri tem sodelujejo, t. j. da se škropečemu avtomobilu umaknejo, kjer je to mogoče. Toda zdi se, da je nam vse zaslja v žile zaveš, da mestni delavec pač nikogar ne sme orositi in naj potem sam gleda, kako bo sredi polne ulice ves prah poškrpil. Vse to se dogaja da mora delavec za vsakega mimo: dočega zapirati vodo in da ostanje cele jase neposkrpljene včasih pa pride še kakšna pritožba o njegovi »brezobzirnosti«, češ da ni pazil in je poškrpil kakega mimo: dočega pešca, ali kolesarja, ki se ni umaknil, dasi bi to lahko storil brez škode ali zamude. Tako izrabljanje službenih predpisov gotovo ni plemenito in kaže kaj majhno razumevanje za težavnost službe tega mestnega delavstva. Neka srčna plemenitost in socialni odnos česar pa žali bog v nobenih šolah ne učimo, zahteva od pešcev in kolesarjev, ki so ob takem času mude na ulici, da delavca ne izživajo, ali bo do pičice natanko izpolnil predpise, ali pa bo dal povod za pritožbo in zajecljavo kritiko ampak da se nekoliko olajšajo njegovo delo.

Skoro v vseh slučajih je to mogoče storiti brez posebnih žrtv, kar mimo grede. Treba je le nekaj prave srčne kulture in potrpljenja enega stanu z drugim. Če vemo, da mestni delavec ne sme nikogar oškropiti in da je službeno za posledice odgovoren, ako se mu to kdaj ponesreči pripeti, moramo tudi sami biti toliko obzirni, kadar nam je to mogoče — in to bo skoro vedno —, da s trmo ne silimo delavca, da bi ali ulico površno poškrpil, ali pa se zapletel v neprijetnosti svojih predpisov. Razumeti moramo položaj drugega, pa bodo vse ulice poškrpljene in vsi mimo: doči bodo ostali suhi.

KINO SLOGA TELEFON 27-30

Samo še danes ob 19:15 in 21:15

veliki — napeti letalski film **Vražji pilot**

— Maša zadušnica za pok. avstr. kanclerja dr. Dollfusa. Kakor nam sporoča avstrijski konzulat v Ljubljani bo ob drugi obletnici smrti kanclerja dr. Engelberta Dollfusa v petek, 24. julija ob 10 dopoldne v stolnici sv. Nikolaja maša-zadušnica, h kateri so povabljeni vsi v dravski banovini stanujoči avstrijski državljani in prijatelji Avstrije.

— Namesto venca pok. g. duh. svetniku Andreju Ažmanu je daroval g. Avgust Martinčič ključavničarski mojster, 250 dinarjev za Vajeniški dom.

— Za »Dom slepih« je daroval g. Bogataj Ivan 100 Din kot najdenino.

— Tečaj za popravne izpite na šentjakovski šoli ki ga prireja »Društvo brezposelnih profesor-skih kandidatov«, ni v nikaki zvezi s tečajem, ki se je vršil lansko leto na isti šoli. Zato opozarjamo vse prizadete da se vpisovanje vrši še dalje vsako dopoldne od 8 do 12 v prostorih osnovne šole na Sv. Jakoba trgu. — Odob. DBPK.

— Velik tržni dan je bil včeraj, kakor je običajen vsako tretjo sredo v mesecu. Trg je bil bogato preskrbljen z vsemi živili, zelenjavo in sadjem. Običajni živinski mesečni sejem je bil zaradi poljskih del srednji. Na živilskem trgu je bila izredna obilica kumar, za katere je letos prav dobra letina. Lepe škofjeloške kumare, ki jih pridelujejo kmetje okoli Skofje Loke, so bile 0.50 do 1 Din. Kumare za vlaganje, za katere se gospodinjice zelo zanimajo, so bile 100 za 5 do 6 Din. Domačega stročnega fižola je v obilju, visok 3 do 4 Din, nizek 1.50 do 2 Din. Lušten grah merica 1 do 1.50 Din. Lepi do-mači paradizniki so bili 3 do 4 Din, drugi še cenejši. Zelena paprika 3 za 1 Din. Grozdja je že mnogo na trgu. Od zadnje sobote se je grozdje že nekoliko pocenilo. Prodajali so ga po 8 do 10 Din kg. Domače hruške, prav mnogo belokranjskih, obile 3 do 4 Din kg. Boljše vrste do 8 Din. Jabolka 3 do 4 Din, slive 4 Din, marelice 6 do 8 Din.

— Sahariniček (tihatopija). Ne samo v Mariboru, tudi v Ljubljani se množe primeri tihatopstva saharina. Včeraj in predvčerajšnjim je policija zaplenila kar trem prodajalkam saharin, ki so ga razpeševale po mestu.

— Gasilec zasajil vlomilca. V nedeljo zjutraj je poklicni gasilec Sotler opazoval iz Mestnega doma dva možka, ki sta se z zavojema pod pazduho naglo razhajala. V enem je spoznal šoferja Adolfa T., za katerega je vedel, da je nevaren tat, ter je takoj zasledil, da je Dolfe vlomil v trafiko na Krekovem trgu. Naglo je skočil za njim ter ga peš tje na Marijinem trgu. Medtem je prihitel za Dolfetom tudi stražnik na kolesu. Izkazalo se je, da je Dolfe s pomočjo neznanega tovariša vlomil v trafiko ter da sta oba odnesla za približno 700 din tobačnih izdelkov. Policija je Dolfeja zaprla v svoje zapore v šentpetrski vojašnici, toda včeraj ponoči je skušal pobegeti. Posrečilo se mu je res, da je prišel na dvorišče, toda dalje ni mogel. Medtem so ga že stražniki prišli in odvedli nazaj v zapor. Dolfe T. bo sedaj kaznovan zaradi vroma in zaradi poskušene bega.

— V Ljubljani umrli od 10. julija do 17. julija 1936. Kravos Katerina, roj. Mihelič, 67 let, žena zasebnega uradnika v p., Stožice 123, Majaron Joško, 8 let, sin veleposesnika, Borovnica 9, Kogej Minka, 44 let, poslovođa, Friškovce 3a, Sušnik Ivan, 58 let, trgovec, Moste, Tovarniška ulica 27, Zagradnik Ivanka, 17 let, dijakinja, Tržaška cesta 12, Tomažič Franc, 59 let, pekovski pomočnik, Šmarinska cesta 21, Skrianc Janez, 40 let, delavec na žagi, Frančiškanska ulica, Beke Franc, 47 let, žagar, Golčeva 234. — V ljubljanski bolnišnici umrli: Rozman Frančiška, 28 let, tovarniška delavka, Slovenski javornik 65, Bučar Janez, 37 let, delavec, Tržaška cesta 15, Sorčan Alojzija, 1 mesec, hči kuharice, Lipčeva 2, Mežnar Ivan, 38 let, dlnar, Loke 23 pri Zagarju, Lušter Ferdinand, 58 let, Ribnik, obč. Crmošnjice, Langus Ivan, 28 let, sin posestnika, Srednja vas v Bohinju št. 4, Zupančič Marija, 52 let, žena posestnika, Hrašnje 4, obč. Mirna peč, Marlin Ivan, 8 let, sin posestnika, Celevec 12, obč. Šmarjeta, srez Novo mesto.

Maribor

Jubilej slovenskega obrtnika

Maribor ima med mariborskimi obrtniki uglednih mož, ki že desetletja uspešno vodijo svoje obrti in ki so že od nekdaj na glasu kot zavedni narodnjaki. Eden med temi je gospod Anton Kolar, slikar in pleskar, ki je te dni obhajal 50-letnico svoje obrti. — Ugledni mariborski obrtnik se je rodil v Mariboru 1865, kjer se je pri svojem očetu izučil slikarstva in pleskarstva, svoje lastno podjetje pa si je osnoval leta 1886. Priznanje in zaupanje mu je bilo izkazano, ko je bil načelnik zadruge slikarjev in pleskarjev, katere soustanovitelj je bil. Gospodu Kolarju k lepemu jubileju častitamo!

Pension Lobnica, Smolnik, Ruše

Novo, moderno urejeno letovišče. Kopalni bazen

— Mestni župan dr. Juvan je odsoten ter ga v vodstvu občinskih poslov nadomešča podžupan g. Frano Žebot.

— Regulacija Betnavske ceste ob novi šoli v Mariboru je po predlogu mariborskega mestnega poglavarstva bila te dni odobrena od banske uprave.

— Častno priznanje Maratonu. Jugoslovanska tekoatletska zveza v Zagrebu je izbrala juniorja tekoatletske sekcije SSK Maratona v Mariboru, 16 letnega Ludvika Dolinskega, ki se bo udeležil olimpijade kot gost nemške športne zveze med mladci vseh narodnosti. Za Maraton in njegovo športno delo med mladino je to vsekakor častno priznanje.

— Prvenstvo Maribora poedincev v lahki atletiki se bo odločilo prihodnje dni — v petek, soboto in nedeljo — ob priliki lahkoatletskega mitinga, ki ga priredi poverjenstvo JLAZ. Za tekmovalce, ki se vrši v vseh panogah, vlada med športniki veliko zanimanje.

— Ljudski oder bo imel drevi ob 20 obvezen sestanek vseh sodelujočih pri »Slehniku« na odru dvorane v Aleksandrovi 6. Vsi!

— Ferijalni tečaj za zborovodje. Opozarjamo se enkrat na tečaj za zborovodje, ki bo v Mariboru od 3.—8. avgusta. Posebno pozivamo zborovodje, njihove namestnike, učitelje, učiteljske kandidate in učiteljske, dijake in pevce, da izkoristijo to redko priliko in si poglobijo znanje, oziroma pridobijo dopolnilno znanje, ki je potrebno za uspešno vodstvo pevskega zbora in za mladinsko, oziroma za šolsko petje. Pišite lpačevci župi v Maribor, ki vam bo poslala brezplačno detajliran pregled o učnem načrtu z drugimi pojasnili. Poslužite se vseh ugodnosti, ki jih nudi Mariborski teden. Udeleženci iz mesta in bližnje okolice dobe potrebna pojasnila pri prof. Vasiliju Mirku.

— Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico opozarja vse članice in člane, da se udeležijo v nedeljo 26. t. m. procesije pri sv. Magdaleni.

— Filatelistična razstava v Mariboru. Pošto ministristvo je odobrilo za letošnje filatelistično razstavo, ki bo v okviru Mariborskega tedna, v času od 1.—9. avgusta, uporabo posebnega poštnega žiga. Na razstavišču bo posloval poseben odelek pošte Maribor I.

— Smrt pobira stare in mlade. Na Koroški 70 je umrl bivši usnar Luka Potiš v visoki starosti 80 let. — V nežni dobi 5 let je umrl v Smetanovi 52 Zvonimir Znidarič. Svetila jima večna luč!

— V ribniku utonil. V Bistrici pri Limbušu je tragično umrl krojaški mojster in posestnik Ivan Horner. Sel se je kopat v majhen ribnik v Bistrici. Čim pa je prišel v nekoliko bolj globoko vodo, že je izginil pod površjem ter utonil. Najbrž ga je zgrabil srčni krč, da si ni mogel pomagati iz razmeroma plitve vode. Domači so ga kmalu po nesreči izvezli iz ribnika, bil pa je že mrtev.

— Ljudje izginjajo. Včeraj so bili policiji prijavljeni kar trije slučaji pobege od doma. 15 letna učenka Josipina Fidler, hčerka pismonoše iz Smetanove ulice, je izginila že v nedeljo ter se še sedaj ni povrnila domov. Od 20. t. m. pogrešajo 21 letno predliko Ano Rep, ki je stanovala na Frankopanski cesti 5, ter 23 letnega predilca Adalberta Gselmana. Oba sta skupaj odšla in od tedaj ni nobenega sledu za njima. Boje se, da sta napravila kak usoden korak. Bila sta zadnje dni zelo pobita, ker so Gselmanovi starši nasprotovali zvezi med sinom in Ano Rep.

— Vandalizem. Na grajskem stopnišču je krasna skupina Diane zopet poškodovana. Hrtu je odbita glava, ki jo je nekdo potem še nekam vrغل, da bi jo mogoče več najti. Škoda je znatna, ker bo moral spomenik restavrirati poseben strokovnjak. Poškodba se je pripetila zadnje dni. Skrajni čas je, da se vsa društva, katerim daje občina zastoj streho, spravijo iz gradu ter se stopnišče zapre.

Celje

— Pregled motornih vozil. Drugi polletni pregled vseh motornih vozil, ki služijo za obrtno prevažanje oseb (avtomobilov in avtobusov) bo v torek, dne 28. julija od 8 do 11 dopoldne pri mestni garazi na Sp. Lanovžu. K pregledu je treba pripeljati tudi vsa ostala, letos še negledana motorna vozila.

— Ministrski predsednik v Celju. Včeraj se je mudil v Celju predsednik vlade in zunanji minister g. dr. Milan Stojadinović. Iz Celja se je odpeljal s svojim spremstvom v Rogazsko Slatino.

— Umrli je celjski bolnišnični ščivka Marija, 27 let, hči pos., Senovica pri Šmarju. N. v m. p.

— Neurje nad Celjem. V torek okrog 7 zvečer se je nad Celjem po neznosni soperici stemnilo, začelo je deževati, med dežjem je pa padala tudi precej debela toča, ki pa ni napravila mnogo škode, ker je neurje trajalo malo časa. Med neurjem je bil tudi hud vihar, in je na nekaterih mestih n. pr. na glaziji lomilo zelo debele veje z dreva. Vihar je pretrgal tudi več električnih in telefonskih napeljav.

— Smrtna nesreča v premogovniku v Libohaj. V ponedeljek zjutraj se je v premogovniku v Libohaj smrtno ponesrečil 28 letni rudar Bučelj Anton. V rovu je v globlini 106 m opazoval popravljanje dvigala, ko se je namah prijel z rokama za prsa in se zgrudil mrtev. Ne ve se, ali ga je zadela kap, ali je smrti kriv električni tok, kar tudi ni izključeno.

Novo mesto

Sedemdesetletnico svojega rojstva je obhajal dne 21. julija t. l. g. Ivan Zorko. Jubilaru, ki je znan po svoji miroljubnosti in zglednem krščanskem življenju, želimo: Bog ga naj ohrani še mnogo let!

Gospodarstvo

Državna hipotekarna banka
kupeje nenostificirane dolarske obveznice

Od polovice maja naprej kupuje Državna hipotekarna banka vse naše dolarske papirje, ki niso notificirani, pa so prijavljeni finančnemu ministru. Finančno ministrstvo je izdelalo poseben seznam teh papirjev, na podlagi katerega vrši Hipotekarna banka nakup. Omenjeni seznam vsebuje za ca 3 milij. dolarjev obveznic in sicer v nominalnem znesku.

Dosedaj je le malo imetnikov prodalo svoje dolarske papirje Hipotekarni banki in sicer vsled nizke cene, po kateri jih ta kupuje. Hipotekarna banka kupuje dolarske papirje po tečaju newyorške borze, obračuna pa dinarje po tečaju dolarja v prostem prometu. To pomeni, da se za stodalarsko obveznico Blairvega posojila more dobiti le 24 do 25 dolarjev, kar bi v dinarjih po prostem

tečaju znašalo največ 1.175. Tečaj notificiranega Blairvega posojila pa znaša danes v Belgradu 73.50 dolarjev, kar znaša pri tečaju 43.30 za dolar 3.182 dinarjev. Razlika znaša pri stodalarski obveznici nad 2000 dinarjev.

Nenotificirane dolarske obveznice, ki se nahajajo v tuzemstvu, se smatrajo, kakor, da bi bile v rokah inozemcev in vsled tega ni mogoče vnovčiti njihovih kuponov. Sedaj je plačevanje teh kuponov zapadlih do pretekle jeseni urejeno tako, da se izplača 10% v dinarjih po prostem tečaju dolarja, za 90% pa se izdajo funding obligacije, ki jih Drž. hip. banka odkupi po 35% od nominalne vrednosti. Od novih kuponov plača 15% v dinarjih po prostem tečaju, 55% pa v funding-obveznicah.

Padanje konzuma piva
ustavljeno

Dne 18. t. m. je imela delniška družba pivovarne »Union« svoj redni občni zbor. V svojem poročilu omenja družba, da so v l. 1935. še vedno trajale kupčije ovirajoče razmere in se vžle raznim podvzetim akcijam ni moglo doseči znižanje državne, banovinske in občinske trošarine, ki najbolj ovirajo konzum. Vsled izredno lepega vremena v lanskem poletju je sicer zaznamovano gotovo zvišanje konzuma piva. Celokupna prodaja v l. 1935. je znašala 28.662 hl piva, dočim je v prejšnjem poslovnem letu, ki je trajalo od 1. septembra 1933 do 31. decembra 1934, to je 16 mesecev, znašala prodaja 29.086 hl. Zvišanje prodaje je napram prejšnjima dvema poslovnima letoma le malenkostna in je produkte, kot ugotavlja poročilo, komaj na četrtini prejšnjih normalnih let (l. 1929-30 je bila prodaja 115.000 hl, l. 1930-31 91.954 hl).

Skozi tri poslovna leta je družba zaključevala svojo bilanco z izgubo. V preteklem poslovnem letu 1934-35 pa je dosegla 345.174.62 din, ki jih je uporabila za kritje izgube iz l. 1933-34 v znesku 6.29 milij. din, ostanek pa se prenese na novi račun.

Donos je znašal 27.4 milij. din napram 30.3 milijona din v prejšnjem letu. Da je kljub manjšemu donosu dosežen ugodnejši rezultat, je vzrok v zvišanju režijskih postavk. Stroški za surovine so se znižali od 7.8 milij. na 5.50 milij., splošni stroški od 11.8 na 10.4 milij., davki od 0.56 na 0.36 milij. Zvišali pa so se odpiši od 2.3 na 2.68 milijona din.

Med aktivnimi postavkami so se zmanjšale investicije radi odpisov, zaloge so se zvišale od 5.8 milij. na 6.0 milij., dolžniki in garancije pa od 7.2 na 10.4 milij. Med pasivnimi postavkami se je zvišal rezervni sklad od 20.4 na 20.7 milij., upniki pa od 5.1 na 5.4 milij.

Letina koruze v naši državi

Po uradnih poročilih je smatrati stanje koruze, kot zelo dobro. Zadnji dež je ugodno vplival in, če ne bo suše, se pričakuje, da bo letina koruze toliko, kakor je bila 1934, ko je bila najboljša v zadnjih šestih letih. Letina koruze je znašala v l. 1930 346.450 vagonov, l. 1931 320.330, l. 1932 479.290, l. 1933 360.280, l. 1934 515.000 in leta 1935 pa 303.000.

Ker je v nekaterih državah, ki koruzo izvažajo, zaradi suše pričakovati slabo letino, so izglede za naš izvoz koruze prav ugodni.

V zadnjih šestih letih smo izvozili koruze:

leta	vagonov	milij. din
1930	50.346	547.7
1931	22.471	206.1
1932	18.533	136.0
1933	60.123	431.5
1934	67.300	562.4
1935	38.771	313.1

Zaradi slabe lanske letine nismo v letošnjem letu izvozili niti za 10 milij. koruze. Pričakuje pa se, da bo letos letina toliko, da bomo mogli izvoziti najmanj 40 do 50.000 vagonov. Seveda je ta prognoza le približna in zavisi od končnega rezultata letine koruze.

Pri motnjah v prebavi, pri napetosti, vzdigovanju, zgagi, povzročeni po težki zapeki, je zelo primerno vzeti na večer pol kozarca naravne

Franz-Josefove

grenke vode, zjutraj na tešče pa isto množino. Prava Franz-Josefova voda se izkazuje vedno kot popolno zanesljivo sredstvo za čiščenje črev.

Ogl. reg. S. br. 30474/33

Težave
naših vinogradnikov

V vinorodnem okraju Gornje Radgone je napravila peronospora mnogo škode. Listje se je dalo radi mokrovročnega vremena zadnjih tednov le težko zavarovati, posebno ker se je trta po mokrem vremenu do sredi junija začela naglo in z nenavadno vohemenco razvijati. Sedaj pa se je začela pojavljati peronospora tudi na grozdih nastavljenih, in sicer v nekaterih vinogradih v takem obsegu, da se je bati, da bo ves vinski pridelek uničen. Najbolj je prizadet laški rizling, ki je s svojim relativno poznim cvetenjem prišel ravno v vroče nevihte proti koncu junija, in so vinogradi, ki v tem času niso bili strokovno škropljeni, skoroda uničeni. Da se trta pri pravčasnem in pravilnem škropljenju (pravilno pripravljeno škropivo, dobro in fino škropljenje spodnje strani listov, tako da so zadeti tudi nastavki, ki so skriti pod listjem) lahko varuje od peronospore, vidimo pri nekaterih, žal redkih vinogradih v vsem okraju.

Da se reši, kar se še rešiti da, naj se grozdje in vršiči takoj škropijo s pravilno pripravljeno raztopino: 1-1½% brozga zadostuje popolnoma pri dobri razdelitvi. Tam, kjer je še ca. polovica listja gornjih delov zdravega in se še da ohraniti s takojšnjim in temeljitim škropljenjem, naj se z okrajšanjem vršičev počaka še do avgusta, da ima trta saj nekaj nadomestila za izgubljeno listje. To škropljenje naj se še ponovi pri močnem deževju. Če pa so vršiči popolnoma napadeni od peronospore, potem naj se okrajšajo, pač pa se morajo zalistati (Geiztriebe) škropiti z 1% raztopino, da se ohranijo.

Če se za škropljenje rabi gnojnica ali visoko proceutna galicno apno, potem je to pač žalostno znamenje pomanjkljive prosvete. Nekateri vinogradniki svoje vinograde s tem dobesedno preslikajo in tako ne samo nimajo nobene koristi, nego si napravijo le še več škode.

Velika nevarnost za še zdrave vinograde je oidium. Infekcije se pojavljajo na vseh vrstah. Večkratno prašenje z najfinjšim žveplom vsakih 6-8 dni zadržuje pri sedanjem vremenu to bolezen; vendar pa učinkuje le zelo fino naprašeno žveplo. Debele plasti žvepla na grozdju so brez koristi, zato: večkrat in zelo fino žveplati!

S škodo, ki jo letos trpi vinogradništvo v dravski banovini radi peronospore, bi se mnogi potujotiči učitelji vinogradništva lahko več let sijajno vzdrževali. Posledice pomanjkljive prosvete pa dovedejo marsikateri vinogradnika do gospodarskega poloma.

Vinarsko društvo za dravsko banovino, podružnica v Gornji Radgoni.

Razstava socialnega
skrbstva na
V. Mariborskem tednu

Novost letošnjega jubilejnega petega mariborskega tedna bo izredno zanimiva in nadvse aktualna razstava socialnega skrbstva. Na tej razstavi bo prikazano socialno skrbstvo naših ustanov, ki bodo prikazale svoje prizadevanje zlasti v Mariboru, kjer je industrija tako razvita. Posebni oddelek na tej razstavi bo aranziral Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razstave pa se bodo udeležile tudi druge socialne ustanove, med njimi banovinske, mariborske mestne občine in Jadranske straže v Mariboru (Dom kraljice Marije na Pohorju itd.).

Na podlagi raznih diapozitivov, diagramov, slik in statističnega materiala, bo nazorno prikazano skrbstvo naših socialnih ustanov za delavstvo in njihove družine. Poudarjamo zlasti važne statistike, ki bodo tolmačile vse pri prizadevanje socialnih ustanov in ki bodo obiskovalcem

»Mariborskega tedna« ter te razstave na razpolago. Poleg drugega bo nazorno prikazan razvoj naših zdravilišč, posebno pa fizikalnih zdravilišč OUZD v Ljubljani, Mariboru in Celju. Posebno važna bo na tej razstavi slika zdravstvenega stanja v poedinih krajih, kjer je razvita industrija. Razstava socialnega skrbstva bo nameščena v drugem nadstropju Cankarjeve dekliske meščanske šole in bo odprta ves čas »V. mariborskega tedna«, t. j. od 1. do 9. avgusta.

★

Novo zadruge. V zadrugi register okrožnega sodišča v Ljubljani so bile vpisane sledeče nove zadruge: Stavbna zadruga »Komendski dom« v Komendi; Kreditna zadruga uslužbenec železničarskih gospodarskih zadrug, sedež v Ljubljani; Stavbna zadruga Dijaški počitniški dom v Ljubljani; Zadruga delavska kuhinja v Ljubljani. Pri okrožnem sodišču v Celju je bila vpisana zadruga: »Zadruga državnih službenika za nabavku namirnica« (!).

Licitacije. Dne 1. avgusta 1936 se vrši pri direkciji državnih železnic v Ljubljani I. ofertalna licitacija za napravu enonadstropnega prizidka k postajnem poslopju v Kranju. Načrti, proračuni in drugi podatki se dobijo pri direkciji državnih železnic v Ljubljani, Ljubljanski dvor, II. nadstr. soba št. 115 za ceno 150 Din.

Senzacija filatelistične razstave na jubilejnem »V. mariborskem tednu« v času od 1. do 9. avgusta bo prav gotovo kompletna evropska zbirka znamk, ki bo štela preko 22.000 eksemplarjev. Te znamke bodo na razstavi razkazovali in tolmačili filatelistični strokovnjaki.

Važno za obiskovalce »Mariborskega tedna«. Kakor smo že ponovno poročali, se bo vršil jubilejni V. mariborski teden od 1. do 9. avgusta t. l. Na prirreditvi bo poleg mnogih kongresov, kulturnih in športnih atrakcij tudi mnogo zanimivih in nadvse poučnih razstav. Vse razstavljalce opozarjamo, da se morejo poslužiti ugodnosti polovične prevoznine svojih razstavnih predmetov, sklicujoč se na rešenje generalne direkcije drž. železnic štev. 36.149-36 od 4. aprila 1936 v smislu odredbe tarife za prevoz robe, zveze 1-17-IX. Poleg tega imajo vsi obiskovalci V. mariborskega tedna ugodnost polovične voznine v času od 30. julija do 11. avgusta t. l. Na podlagi železniške legitimacije K 13 po ceni 2 Din. Ves čas Mariborskega tedna bo posloval pri Putnikovi poslovalnici na glavnem kolodvoru stanovanjski urad, ki že sedaj sprejema prijave vseh prostih stanovanj v Mariboru.

Nova angleška družba za eksploatacijo rud v Jugoslaviji se je osnovala v Londonu v obliki delniške družbe pod nazivom »Jugo-Slavia Mining Syndicate«, z osnovno glavnico 21.000 funt-sterlingov. Namen družbe je prevzem rudarskih koncesij v Jugoslaviji. Družba se že interesira za preiskovanje aluminijalnih terenov v Južni Srbiji in vodi že tozadevne razgovore.

Borza

Dne 22. julija 1936.

Denar

(Drugi borzni poročili nismo dobili.)

Avstrijski šiling je v privatnem kliringu na zagrebški borzi notiral 8.665—8.765 (8.715), na belgrajski pa 8.641—8.741. Grški bini so na zagrebški borzi notirali 29.65—30.35 (30), na belgrajski pa 28.65—29.35. Angleški funt je v Zagrebu ostal neizpremenjen na 237.20—238.80 (238), na belgrajski pa je notiral 237.35—238.95. Španska pezeta je na zagrebški borzi tudi ostala neizpremenjena na 6.35 do 6.45 (6.40), v Belgradu pa je notirala 6.70 blago.

Nemški klinirski čeki so na zagrebški borzi popustili na 13.665—13.865 (13.765), za konec avgusta so notirali 13.49—13.69 (13.59), za sredo septembra pa 13.46—13.66 (13.56), na belgrajski borzi pa so popustili na 13.6191—13.8191.

Italijanske klinirške nakaznice so na zagrebški borzi notirale 316.30—318.70 (317.40).

Ljubljanske banke so plačevale za liro (valuto) danes 2.95—2.98, za ameriški dolar pa 46.40—46.70.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 1.953.125 Din.

Curih. Belgrad 7, Pariz 20.2325, London 15.357, Newyork 305.625, Bruselj 51.615, Milan 24.10, Madrid 41.925 (nominal), Amsterdam 207.95, Berlin 123.20, Dunaj 57.60, Stockholm 79.15, Oslo 77.10, Kopenhagen 68.55, Praga 12.68, Varšava 57.70, Budimpešta 60.50, Atene 2.90, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.765, Buenos-Aires 0.835.

Vrednostni papirji

Zagreb. Državni papirji: 7% invest. posojilo 83—83.50, agrarni 47.50—49, vojna škoda promptna 362 den., begluske obveznice 68.50 den., 8% Blerovo posojilo 83—84, 7% Blerovo posojilo 73.50 do 73.75, 7% posojilo Drž. hip. banke 86—87, 7% stab. posojilo 83—83.25. — Delnice: Priv. agrarna banka 233 den., Trboveljska 130—140, Ragusa 165—180 (172.50), Osij. sladk. tov. 110—135.

Belgrad. Državni papirji: agrarni 48—48.75, vojna škoda promptna 362.50—368.50 (363.50), begluske obveznice 68.50—69, 7% stab. pos. 83 den., 8% Blerovo posojilo 83—84, 7% Blerovo posojilo 73.50—73.65. — Delnice: Narodna banka 6800 bl., Priv. agrarna banka 232.50.

Pogrešana turista še niso našli

Kamnik, 22. julija.

Poročili smo že, da sta v Kamniških planinah izginila visokošola Mikšič in Janša, oba dijaka prava na ljubljanski univerzi. Dva dni že išče oba ponesrečenca reševalna ekspedicija, a so vsi njeni trudi ostali doslej brez uspeha. Ekspedicija je še vedno na terenu in bo raziskala danes in jutri še tiste dele centralnih Kamniških planin, ki jih doslej še ni. Zanimivo je, da o obeh visokošolcih ni prav nobenega sledu vse od časa, ko sta zapustila Čojzovo kočjo. Zadnji pogovor sta imela še z gospodinjjo v Čojzovi koči in sta se zdelo gospodinjji oba mlada turista precej resna. Šele malo pred odhodom sta postala živahnejša tudi v pogovoru ter je Mikšič zlasti pripovedoval, kako je bilo pri voljkih, ki jih je pravkar odslužil. Ko sta dejala, da gresta na Grintovec, na Skuto in na Kamniško kbeo, ju je še gospodinja prosila, naj na Kamniški koči pozdravita oskrbnico in njene ljudi. To sta tudi obljubila in odšla.

Ekspedicijo, ki ju išče, tvorijo naši najboljši gorski vodniki in plezalec, bratje Erjavci iz Kamniške Bistrice. V torek sta Franc in Peter Erjavšek preiskala vse okrog proti Kočni, istočasno pa sta Lojze in Tone preiskala terene proti Grintovcu. Edino, kar so pri tem našli, je bil klobuk, ki je ležal pod nekim snežiščem pod Grintovcem. Klobuk je živjave barve in zametast. Oskrbnik Čojzove kočje Franc Erjavšek pa se spominja, da je letos spomladi nekemu veter odnesel v bližini mesta, kjer je bil klobuk najden, klobuk in bo to najbrž ta klobuk. Tako verjetno najdeni klobuk ne bo last katerega izmed pogrešanih visokošolcev. Danes, v sredo, sta Tone in Lojze krenila od Češke kočje proti Rinki, tam pa sta se sestala nad Turškim žlebom s Francetom in Petrom, ki sta prišla iz Čojzove kočje. Po sestanku pa so se zopet razšli, da preiščejo še ostale terene proti Kamniški koči. Do 12 ure opoldne je ostalo vse iskanje brez uspeha.

Sport

(Glej poročila na 7 strani.)

Ocenjevalna vožnja
motokluba Ilirije

V nedeljo se je na progi Ljubljana-Kranj-Tržič-Sv. Ana-Ljubelj vršila ocenjevalna motokistična vožnja Motokluba Ilirije, h kateri se je prijavilo 22 tekmovalcev. Startalo jih je 19, na cilj pa jih je prišlo 17. Ta ocenjevalna vožnja je bila nekaka priprava in preizkušnja za VI. mednarodno motokistično hitrostno dirko na Ljubelj, ki se bo vršila 15. in 16. avgusta.

Večina tekmovalcev ima sedaj jako dobre in novejšje motorje, zaradi česar so bili rezultati izredno zadovoljivi. Vsi tekmovalci so se dobro pripravili, tako da so prav majhne razlike v rezultatih, ki so bili naslednji:

Turno motorji do 250 cm: 1. VMmar Slano (Hermes) 198 točk.

Do 500 cm: 1. Grašič Janko 199, 2. Baumgarten G. 197, 3. Strnad Ciril 196 (vsi Ilirija).

Do 1000 cm: 1. inž. Luckmann Mario (Ilirija) 198 točk.

Sportni motorji do 350 cm: 1. Jenko Boris 198, 2. Munda Ivan 196, 3. Rosenwirth Josip 194, 4. Tranpuž Tomo 189 (vsi Ilirija).

500 cm: 1. Kobi Mirko (Ilirija) 199, 2. Poljšak Alojzij (Hermes) 199, 3. in 4. Kristan Alfred (Ilirija) 197 in Polak Franc (Hermes) 197 točk, 5. Rekar Ivan (Ilirija) 196, 6. Bertoncelj Franc (Ilirija) 194 in 7. Paier Polde (Hermes) 188.

Sport prikolice 500 cm: Hobacher Walter (Hermes) 196 točk.

Vreme je bilo zelo ugodno in tudi cesta na Ljubelj v jako dobrem stanju. Tekma se je pod vodstvom klubskega predsednika G. Zalokarja izvršila v najboljšem redu in brez vsake nezgode. Po tekmi je bil na vrhu restavracije »Ankele« športni sestanek, kjer so se razglajali rezultati.

Propagandni table-tenis turnir
na Jesenicah

Olp. S. K. Gorenjec, Jesenice, razpisuje propagandni table-tenis turnir posameznikov ob priključitvi II. športne revije. Tekmovanje se prične dne 31. julija ob 19. uri v športni dvorani Krek. doma. Šest prvo plasiranih pride v finale, ki se odigra v soboto 1. avgusta ob polnoči pred Krek. domom. Tekmovanje se vrši po izločilnem sistemu. Zmagovalec prejme naslov »pravik II. športne revije ASK Gorenjec« in v darilo klubsko zastavico.

Pravico starta imajo vsi, ki se prijavijo do 30. t. m. do 20. ure. Na prijave brez prijavnine se ne bo oziralo. Prijave sprejema tajništvo kluba ali načelnik odseka V. Mirtič. — ASK Gorenjec.

Žitni trg

Novi Sad, Ječmen: bački, sremski, novi 64 kg, 85—87.50. — Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet srednji.

Kulturni obzornik

Marija Baškirčeva

(v romanu, na odru in filmu)

Marija Baškirčeva, ki je v drugi polovici prejšnjega stoletja vzbudila s svojim življenjem, svojo lepoto in svojo osebnostjo veliko pozornosti v Franciji in Angliji, in ki je zasijala kakor meteor v družabnem in umetniškem svetu, je umrla, vsa prebogata v sebi sil in zmognosti, katere ji je zadržala jetika, ko ji je bilo borih 23 let. V tem kratkem, čudovitem življenju male ruske deklice, se odkriva vse človeški genij nezasišanih možnosti, v njem se pretaka vse, kar se imenuje »življenje«.

Dne 31. oktobra 1844 je umrla v Parizu slikarica, genialna Rusinja Marija Baškirčeva. Bilo ji je takrat šele 23 let. Negledna množica pogrebcev se je pomikala za krsto, ki jo je peljal sosebelcev, pred njo pa je valovilo celo morje voz, ki so bili vsi preobloženi z bogatim cvetjem. Vsa žareča in izgorjavajoča je zajela Baškirčeva z ognjem, ki jo je živo trgal in razjedal, vse mesto in ves tedanji čas v plamene.

V letu 1887 so izšli njeni »Dnevnik«, ki so udarili v literarnem svetu na veliki zvon in dvignili nemalo prahu iz žgočih prerekanj, ki pa so vsa le naredila tej mali Rusinji slavnijeje ime kakor pa njenim slikam. Ti »Dnevnik« — v kolikor je ta povsem svojevrsna in na moč zanimiva osebnost vsa ujeta in zapletena v prelirano samohvalo, neskončno častihlepie in slavo ter želja

vseh dogajanj življenja — so našli v tistem času bralcev, na pretek in o njih se je nemalo in strastno razpravljalo. Ne dolgo zatem pa so presli v pozabo in šele danes, ta dan, dobrih 50 let po smrti Baškirčeve, je ljudi namah iznova zainteresiralo to čudovito, svojevrsno mlado rusko dekle. Ferdinand Bruckner je nedavno tega objavil roman »Musia«, pesnika Anday in Baliut sta jo naredila za junakinjo odrskega komada in pravkar smo videli tudi film, ki hoče prikazati njeno življenje.

Brucknerjev roman »Musia«, tako so bili Mariji vzdeli ime njeni domači, je nekaka prepesnitev teh »Dnevnikov«, je bolj pripoved duše ko razprava življenja. Toda vse to rahločutno duševno utripanje je prepleteno v Brucknerjevi lirčni pripovedi v nek zasanjan, tih in skrivnosten čar in mit. Vse, kar je Marija Baškirčeva dejansko duševno doživela v svoji prvi pomladni opojnosti njenega bitja, se ni razraslo in zarezalo kdovekako globoko in daleč. Sprva je kanila postati pevka, zatem plesalka in dokončno se je oprijela z neodoljivo silo — vedno in vedno gnana od neke vrazje sile, da postane slavna — slikarica, za katero je imela v resnici velik talent. Bila je učenka slavnega slikarja Bastiena Lapegea. Med učenko in mojstrom se je natihoma razplelo tragično ljubzensko razmerje, ki pa je ostalo vseskozi platično. Oba sta nosila v sebi smrt, obema je naskrivnost, a z vso naglico in grozo ter kruto neusmiljenostjo glodala in trgala delo — jetika. Ljubezem teh dveh bitij je postala borba s smrtjo. Bastiena Scheega so pokopali nekaj tednov kasneje ko Baškirčeva. Bilo mu je 33 let.

Brucknerjev roman ne izžareva v vsem sijaju le pisano bogastvo samo »ebe uničujočega in raz-

jedajočega deklstva, ampak tudi tista nemirnost, nezasišano gnana in bičana od smrti, ki ni dala temu otroku dovolj življenja, tako da je dokončno dopolnjevanje vsega trpljenja v ljubezni do drugega, pravtako smrti zapisanega, — slikarja Sebastiana Lapegea — poveljalo njeno smrt. Kako naskrivoma in kruto pričara Bruckner obema umirajočima zmisel njihovega vse prerano potonečega življenja in kako zmagoslavno zatire in premagata zmisel njihove prerane smrti, vse to raste v tragično veličino, in sicer vprav zato, ker se odmika Bruckner ostalemu tolmačenju in daje samo podobam dušo in telo.

Vse bolj trdo in okorno ko Bruckner pa sta zaleja to nežno snov v 5 letjanski drami Anday in Baliut. Dejarsko sta se oddaljila od originala, od njenega življenja; njeni »Dnevnik« jima niso bili za mar. Vzpostavila sta Marijino slavo-hlepnost v toliki meri, da zatre Marija svojo ljubezem do Lapegea iz bojazni, da bi utegnla le-ta ovirati njeno delo. Vseskozi misli samo na zlato svetinjo in to mora voliti med svetinjo ali ljubeznijo, si pozeži brez oklevanja slavo. Toda ta zlato medalije ne dobi ona, temveč njena sošolka na akademiji. Vsa potrta in razvrana prihihi Mariji, ki svoji sošolki, ki ji izhljuva ves srd in gnev svojeica srca v obraz. Toda iz sovraščini sta postali prijateljici in Marija prepozna, toda že prekasno, da pomeni ljubezem veliko več ko vsaka, že tolikšna slava. Pokliče Lapegea naj ji da ljubezni. In zdaj ironija, Lapege pride k umirajoči. Siromak ne ve, da je prva ura njune ljubezni hkrati tudi poslednja. Gre od nje, za trdno si v nadi, da mu bo prihitela lepa, mala Marija drugega dne spet v njegovo naročje. Musija ostane sama, sama s smrtjo, ki jo bo objela še preden se bo prikradel večer.

Delo, v katerem je vseskozi očitno podčrtana le Marija, je bogato na ukinkovitih scenah in interesantnih karakterjih, kar se je avtorjema resnično v precejšnji meri posrečilo, in to daje tej igri še največ vrednosti in cvenka. P. Malec.

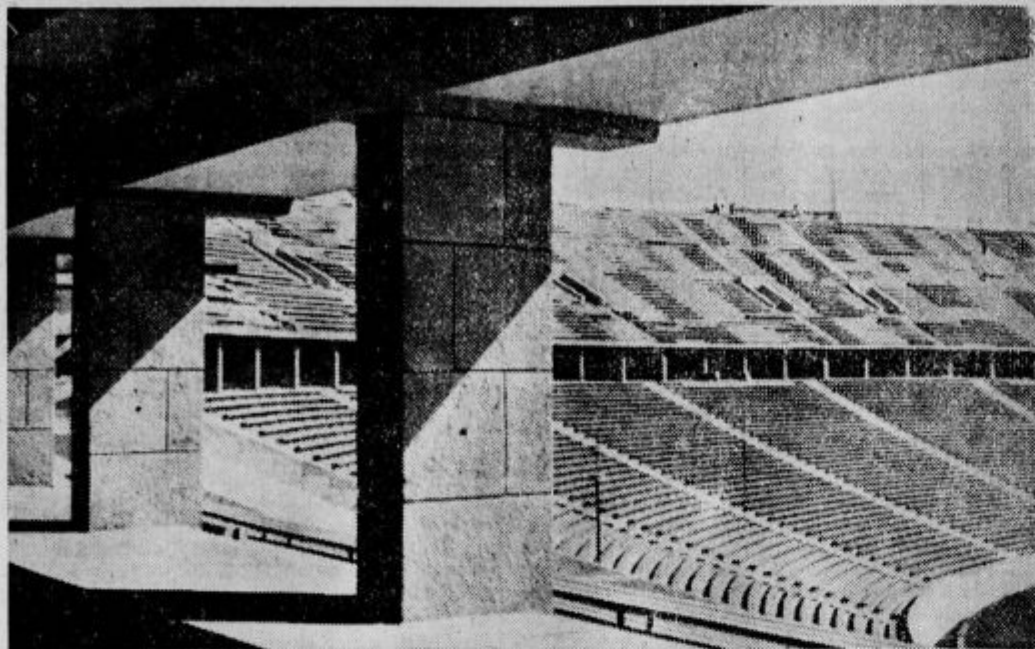
★

Slovenska poezija med Slovaki. Slovaki mnogo prepevajo zlasti iz slovenskih literatur, s čimer se mi ne moremo prav pohvaliti. A prevajajo ne samo prozo, ampak tudi poezijo. Vidimo, da v zadnjih letih izide po slovenskih revijah razmeroma kar veliko prevodov tudi slovenske poezije. In zato so potrebni pesniki prevajalci, ki jih imajo precej, medtem ko bi mi mogli pokazati komaj kakke Gradnika, Zupančiča, Debeljaka, deloma Albrehta. Prav v zadnjem času sta izšla v slovaščini dva izbora iz slovenske poezije. Andrej Zarnov, pesnik slovaškega nacionalizma, je v izboru podal nekaj najznačilnejših zgledov poljskega pesništva od romantičnega do danes v knjigi Pri poljskih pesnikih (str. 62). Tu so zgledi iz poezije Mickiewicza, Slowackega, Krasinskoga, Asnyka, Monowieca, Kasprowicza, Langeja, Przerwa-Tetmajerja, Micinskoga, Staffa, Tuwima in Slonimskoga. Janko Jesenský, pesnik in odlični romonopisec, je pred kratkim prepesnil Blokovi Dvanajst, sedaj pa je v zelo obširnem izboru podal (str. 129) poezijo Sergeja Jesenina, in sicer v prepesnitvi, ki popolnoma zajame toplino ter melodičnost ruskih verzov, obenem s tragiko Jeseninove pesmi. — Prav bi bilo, da bi vrnili Slovakom vsaj njih prizadevanje za prevajanje naše poezije s tem, da bi presadili nekaj zgledov iz njihove po-vojne poezije v »lovenščino«.

sv.

Olimpijski ogenj potuje skozi 7 držav

Ljubezen, mir in pravica

Olimpijsko pozorišče. Pogled skozi notranji obhod na sedeže za gledalce.

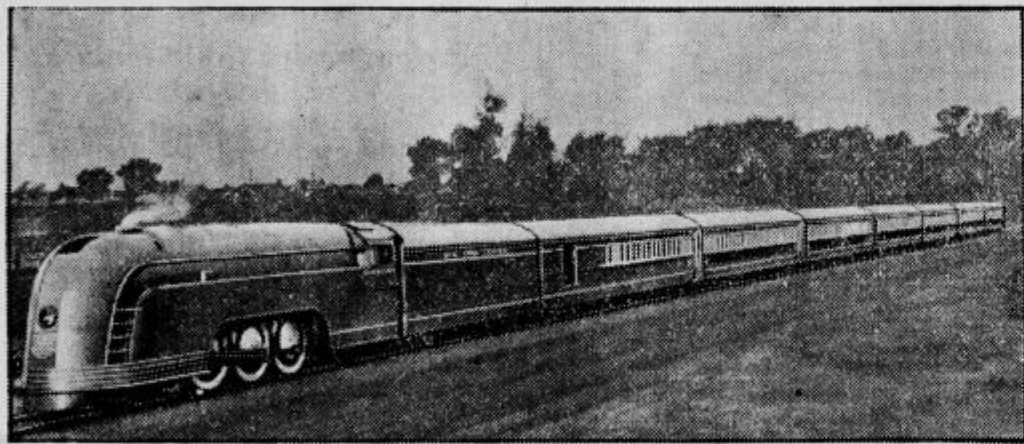
Dne 20. julija ob 10 dopoldne so se začele polniti ceste v grški Olimpiji. Vse je poromalo na veliki trg pred Altis, kjer so se v velikem štrikotu začele svečanosti prižigavanja prve bakle. Ob desetih so bile vse visoke osebnosti in štafetni tekači na mestu. Spominsko ploščo barona Coubertina, ki je bila l. 1934 pri 40 dnevnem zasedanju Mednarodnega olimpijskega komiteja odkrita, so postavili na svečani trg blizu Altise. Nasproti so postavili oltar, kjer je prvi nosilec bakle prižgal svojo prvo baklo. Zatrabile so pozavne na griču Kronos, petnajst mladih Grkinj je v grobni tišini s sončno lučjo prižgalo prvi plamen bakle. Oči vseh so bile uprte na zrcalo in na prižgalno palico. Oblački dima so se začeli dvigati: olimpijski plamen je izšel iz sonca!

Vse je završalo. Župan mesta Pyrgosa, glavnega mesta Elisa, je stopil pred spominsko ploščo Coubertina in je spregovoril:

Maja 1934 je doletela Grčija čast, da je sprejela člane Mednarod. olimpijskega komiteja. Poročila se je olimpijska misel. V Tegeji, v senci stoletja starih dreves, je imel dr. Lewald, predsednik Nemškega komiteja, prived: med grčki in modrim Jonskim morjem je zagledal pravadne olimpijske igre. Videl je stadion poln ljudstva, občudoval je tekače, metalce diska... Prišla mu je misel, da bi zvezal sever z jugom, da bi to zvezo tvoril olimpijski ogenj! To je ko himna, ki ima 3000 vrstic — tekačev, ki so že nastopili pot od juga na sever, iz Grčije v Nemčijo — skozi sedem držav!

Nato so nastopili še drugi govorniki, njim je sledil višek vse svečanosti: Prižiganje prve bakle. Nato so prebrali poziv barona Coubertina:

»Atleti, vam, ki boste prenesli simbolični plamen iz Olimpa v Berlin, hočem kot ustanovitelj olimpijskih iger, povedati nekaj misli za na pot:

Nov ameriški vlak na elektriko. The Mercury, novi električni vlak njujorške železnice, ki vozi na progi Cleveland-Detroit.

Spomeniki v besedah

Amerika ima svoje ime po Amerigu Vespucciju, pomorščaku, ki je v 16. stoletju izčrpnopisal novi del sveta. — Columbia ima ime od Kolumba. Ampere je enota električne sile in je dal ime znanj francoski fizik Ampère in tudi volt je prišlo od fizika Volta. — Nemški zdravnik Basedov je dal očesni bolezni svoje ime. — Boj kot je bilo ime irskemu posestniku, ki so ga l. 1880 izobčili — bojko-lirali. — Browning se je pisal njegov iznaj-

Cirkuški plazalec po vrvi je postal zobni tehnik.

Doživljamo svečane trenutke. Zdi se, da prihaja človeštvo do spoznanja, da je kriza, ki je vse zapleteno vanjo, najprej kriza naše vzgoje. Minilo je 50 let, odkar sem se l. 1886 z vso dušo zavzel za to, da bi pripravil obnovo vzgoje in sem bil prepričan, da ne more biti ne politično ne socialno ničesar drugačno, če ne bo prej predurjena naša vzgoja. Mislim, da sem izpolnil svojo nalogo, čeprav se ne do dna.

Na nešteti, po vsem svetu razkropljenih borbenih mestih, je dandanes veselje do življenja v razvoju. Ni naroda ne poklica, ki bi ne sodeloval. Oživiljenje telesne kulture ni le utrđilo telesnega zdravja, marveč je pripomoglo tudi do duševnih moči. Stremeti moramo za tem, da izvijemo duha iz vezi, da z radostjo snujemo svoje dneve. Bodočnost bo last tistih narodov, ki bodo prenovili vzgojo moškega sveta! Saj je moški — in ne otrok — tisti, ki ima v rokah usodo.

Tako bomo dosegli krepak in splošen mir med narodi. Bodite srečni! Dokončajte svojo zamisel, krepko držite vez med telesom in duhom, za napredek in čast človeštva na večne čase!

Ko so prižgali prvo baklo, ki je zadonela priga in so prebrali govor Coubertina, je stopil na oder grški škof iz Pyrgosa-Elisa. Kot metropolit olimpijske škofije je v splošni tišini spregovoril: »Beseda božja, ki je luč vsega človeštva; sveti plamen, ki se je rodil za to baklo iz sončnega žarka — naj vodi ta pot skozi države na olimpijsko pozorišče v Berlin. — Ta luč naj prinese bratovski pozdrav krščanske Grčije našim prijateljem v Nemčiji. Zaeno s to iskreno željo naj razsvetli ta plamen srca in duha vseh ljudi za proslavo Boga. Naj čuva nad ljubeznijo, nad mirom in prav- vičnostjo, da bo vse človeštvo častilo in proslavljalo našega edinega in resničnega Boga.«

ditelj. — Dolomiti so dobili svoje ime po francoskem geologu Dolomieu-u. — Drainsine (drezina) spominja na iznajditelja kolesa. — Galvanizirati je prišlo od laškega fizika Galvanija. — Klobuk girardi (žirardi) ima ime po dunajskem igralcu Girardiju. — Gobelin se imenuje po družini slavnih tkalcev preprog v Parizu, v 15. stoletju: njih častitljivo hišo prav zdaj rušijo. — Grog je bil vzdevek za angleškega admirala Vernona, ker je imel zmeraj suknjič iz grograma (lodna). Iznasel je pijačo grog.

Lloyd je bil v 17. stoletju kavarnar v Londonu, v čigar kavarni je imela prva zavarovalnica za ladje svoje prostore. — Linčati je prišlo od imena virginijskega farmarja Lyncha, in pomeni ljudsko sodbo. — Mansarda je dobila svoje ime po arhitektu Mansartu, ki je v 17. stoletju uspešno deloval. — Beseda mavzolej je že stara. Kralj Mauzolos je v 3. stoletju pr. Kr. dal napraviti posebno lepo grobnico. — Spenser, kratek jopič, ima ime po lordu Spencerju. — Nikotin — po kemiku Nicotju, ki je odkril ta strup v tobaku.

Z uro merimo pot na kolesu

Ce se pelješ kam s kolesom in vidiš na kaži-potu: 12 km (je še do tja in tja). Z uro lahko izračunamo, v kolikem času bomo prikolesarili v tisti kraj. Najprej moramo dognati, kolikokrat se kolo zavrti v polovici minute. To število delimo s pet in dobimo hitrost. Na primer: Kolo se v polovici minute zavrti 73 krat. 73 delimo s 5, to je 14½. Torej: na uro prevozimo 14 in pol kilometra. — V tisti kraj, do kamor je 12 km poti, bomo prišli približno v 50 minutah s kolesom. — Slično izračunamo za vse druge poti!

Kobilica sliši z nogami

Glasovi, ki jih ne slišimo — Zvoki ki ubijajo

Malo je ušes, ki bi zaznali več ko 15.000 zvočnih valov v sekundi, skoraj nihče pa ne sliši glasov čez 18.000 tresljajev. A prav dobro je za nas, da ne moremo zaznati vseh glasov, kar se jih venomer, v obliki zvočnih valov, dotika bobenčka v ušesu.

Naše sluhalo je dvakrat omejeno. Prvič glede na moč zvokov, tako da skoraj nihče ne more slišati, kako si muha snaži nožice ali kako trava raste. Drugič pa glede na tresljaje zvokov. Le taki glasovi dospo do našega ušesa, v katerih se zrak v eni sekundi najmanj 16- do 20.000 krat zaziblje; če tega ni, pa človek sploh ne sliši glasov.

Kar nič majhno ni število zvokov, ki jih naše uho ne sprejme. Višina zvočnih tresljajev kakšnega kobilica je še komaj na meji, kjer moremo še kaj slišati. Prav tako glede na majskega hrošča. Če bi imeli njegovo uho, bi leželi v travi, slišali nebroj neskončno visokih glasov, ki jih zdaj ne moremo slišati.

Drugače pa je s kobilicami. Kobilice ne slišijo teh glasov kot mi, pač pa slišijo zvoke z več ko 40.000 tresljaji v sekundi.

Ljudje ne bi v tem slučaju niti najmanj slišali. Marsikdo bo osupnil, če povemo, da kobilica ne sliši z ušesom, ampak da sprejema glasove z nogami. Njene nožice so sprejemljive za glasove in odvajajo zvoke v posebno centralo. Slično so ustvarjene tudi ribe. Ribe slišijo s plavutnim mehurjem. Ta mehur je s hrustančasto snovjo pritrjen na notranje uho in se končuje v neki preponi. Riba ne more slišati glasov in šumljajev v zraku, pač pi sliši zvočne valove v vodi, kjer se izobno in hitro širijo.

Ceprav človek ne sliši nešteto vrst zvočnih valov, so pa ti valovi vendarle praktičnega pomena zanj. Vemo, da vplivajo ultravijolentni svetlobni valovi višinskega sonca na našo kožo. Seveda je treba za to nekaj previdnosti in prav isto velja za obžiranje s previsokimi glasovi. Naglušne ljudi so že zdravili s tem, da so njih sluhala masirali z napravami, ki sprejema in oddaja neslišne zvočne valove. Zares so naglušni ljudje na ta način že bolje slišali. A njihov sluh ni trajal dolgo. Čez nekaj časa se je naglušnost spet povrnila.

Važna pa je uporaba neslišnih zvokov za izboljšanje živil. Visoke zvočne valove uporabljajo za to, da zamorijo v živilih bakterije, ki so človeku škodljive. Zvoki, ki se v sekundi pol milijonkrat zazibljejo, imajo to lastnost, da vse uničijo. Rdeča krvna telesa jih ne prenesejo. Prav tako škodujejo raznim ribam in žabam. Če namerimo tako kanonado zvočnih valov na bakterije, pa ne traja dolgo in ne ostane niti ena teh celic živa. Taka opazovanja so dovela do spoznanja, da moremo na podlagi teh dejstev sestaviti naprave, ki razkužijo mleko (ubijejo bakterije) in druge tekočine.

Mogoče niti ne slutimo ne, kako je vse hrupno in bučno v prirodi krog nas. Različne živalice se morejo sporazumevati blizu nas, pa tega niti ne zaznamo, ampak celo mislimo, da so neme.

Vsak Anglež imej plinsko masko. Oddelek za zračno obrambo v angleškem notranjem ministrstvu je odredil, da bo dobil vsak Anglež plinsko masko.

Ali bo v prihodnji vojni kaj neutralcev?

Ves svet, posebno pa še Evropa, se trese v mešanicah gospodarskih in družabnih prevratnih dogodkov. Vsaka država bi morala dandanes zbrati vse svoje duhovne, čednostne in telesne moči, da bi se mogla upirati svetovni zmed. A namesto tega doživljamo žalostno usodo, da mora sleherna država izdati milijone in milijarde za pripravo na vojno. Današnja doba ne vsebuje le ene same gospodarske bede, ampak jo obdaja z meglo na milijone možganov, marveč vsebuje tudi, kar ni nič manj nevarno, strah pred vojno. Obe te bolezni današnje časa, gospodarska nespamet in groza pred vojno, pa delujeta skupno tako, da je vsa naša civilizacija resno ogrožena.

Za zdaj ni moči kaj boljšega storiti, kakor da bi mogoče mirno pregledamo vse svetovno stanje in da se ne zapletamo v posamezne krize. Razen tega pa ne more nihče resno trditi, da ne bi bila že kmalu kaka vojna in kje da bi izbruhnila. Zares je pa želja prav vseh narodov in držav, da bi ne bilo vojne. Amerika hoče mir in njena zunanja politika teži za tem, da se nikamor ne zaplete. Nekateri njeni državniki so celo zoper oboroževanje, kar je pa napak. Svojo obrambo mora pač imeti vsaka država.

Pri vsem tem pa je resnično, da bi si morale vse države želiti, da bi prišlo do splošne razorožitve. Vse države bi morale svoje vojne sile nastaviti čim nižje. Svetovno razsodišče in Zveza narodov bi morala imeti tolikšno oblast, da bi razsojla pri poedinih sporih in uravnavala svetovni mir. A ker smo prav zdaj tako oddaljeni od miru, se mora pač vsaka nevtralna država oborožiti. Vsi se moramo držati praktične politike: Zahtevati svetovno razorožitev; dokler pa ta ni dosežena — in dotlej je še daleč — pa se oboroževati za obrambo svojih dežel.

Vnema za šport v Angliji

Splošno mislimo, da so športne prireditve v USA najbolj obiskane in priljubljene. Seveda je ta misel opravičena, če beremo, da je velike roko-borne predstave obiskalo 100.000 ljudi. — Vendar pa moramo pomisliti, da je Anglija najstarejša športna država na svetu in da prihaja na angleške športne prireditve veliko več ljudi ko v Ameriki ali po drugih državah v Evropi.

Na nogometni tekmi leta 1923 je bilo 126.000 gledalcev. Pri konjskih dirkah na Francoskem in Nemškem je po 100.000 ljudi, a na Angleškem je po 800.000 do enega milijona gledalcev! Konjske dirke so za Angleže narodne veselice. Še več ljudi pa obišče oksfordske in cambridške veslaške tekme (na Temzi), ki so vsako leto. Letos je kar 25 letal krožilo nad reko. V vsakem letalu je bilo 20 gledalcev. Vzdolž Temze pa se je gnetlo milijon ljudi. Na letošnjem wimbledonskem turnirju so prodali 350.000 vstopnic. Pri tem pa niso prišteli onih deset tisoč, ki zgrinjajo pred vhodi na igrišče.

4000 ljudi pomrlo radi vročine

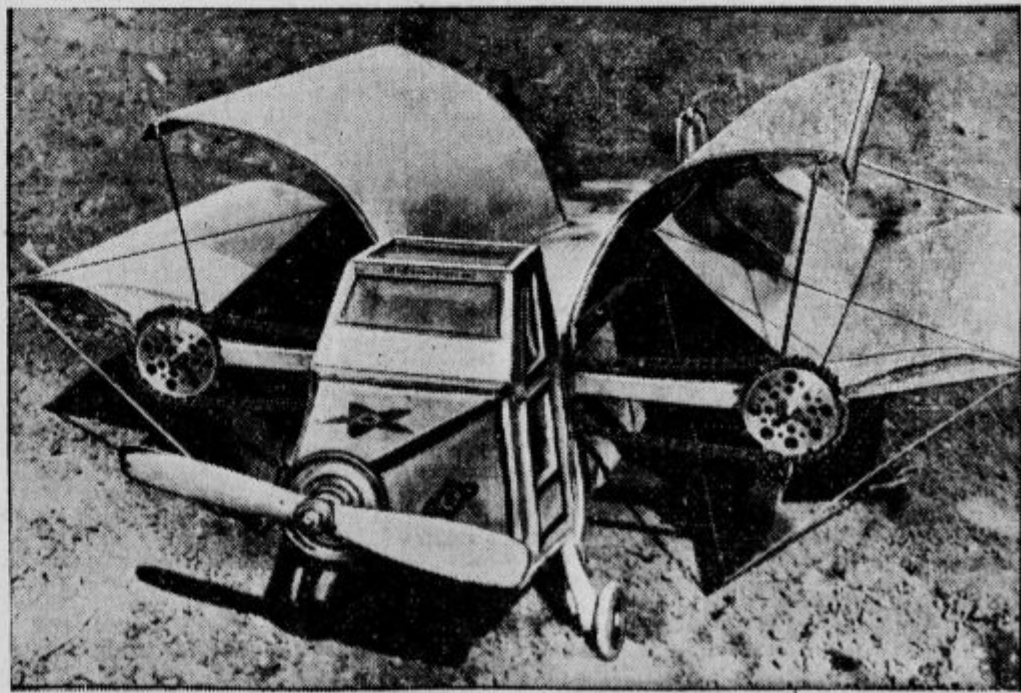
Ze nekaj dni pritiska peklenska vročina na dežele Zdr. ameriških držav. Doslej je pomrlo od nje 4000 ljudi. Povprečna temperatura je 88 stop. Celzija. Prebivalstvo neizmerno trpi radi te strašne vročine, ki zahteva skoraj vsako uro več bolnikov in mrtvih. V Michiganu je od vročine umrlo v teh dneh 466 oseb, v Wisconsinu pa 284. Čikaška vremenska opazovalnica pa poroča, da se bližajo oblaki s hitrostjo 33 milj na uro in da bo skoraj deževalo. — Časopisi pravijo, da so žitna polja vsa požgana in je že zdaj za milijardo dolarjev škoda! Prav tako je uničena mrva in oškodovano je sadje in sočevje. Tudi živinoreja ima od suše več milijonov dolarjev škode. Koruze bodo pridelali komaj sedmino, pšenice pa za 300 milijonov bušljev manj!

Mesto raste iz tal...

V Nemčiji so napravili mesto za 60.000 ljudi, ki pridejo k olimpijskim igram. Blizu Berlina so napravili velikanske barake, ki imajo imena po edinih nemških pokrajini. Tako je tu bavarska hiša, saška hiša, berlinska itd. Orjaške kuhinje so na električni pogon; celo krompir bo lupila elektrika. V teh kuhinjah bo moči dobiti vse, karkoli bo potrebno za želodec in krepijo. — Središče olimpijskega mesta je »Berlinska hiša«, kjer bo 6000 ljudi. Zunaj so krog in krog senčnice. Tu bo vsak deželan dobil vse, česar je vajen doma, tako domačin iz Pfalze svoje vino, iz Monakovega svoje pivo, iz Berlina svoje »mleko«. Umetniki so naslikali orjaške slike za na hiše. Pred berlinsko hišo se dviga 50 m visok drog za zastavo. Množica rediteljev in vodnikov bo gostom na uslugo, da bo šlo vse lepo »po žnoret...«

»Križ božji, zdaj bo treba pa še enkrat gor splezati!«

Majhno letalo za navpični vzlet. Model majhnega letala, ki je njegov iznajditelj delal z njim poskuse v San Franciscu. Letalo vzleti navpično, a ko je dosežena pravna višina, se krila ob strani sklopajo in propeler omogoča polet naprej.

Regulacija Mure

Te dni je potrdil g. podban dr. Majcen program za regulacijo notranje Mure. Načrt za letošnje regulacije je bil napravljen po ogledu strokovne komisije in po zaslišanju interesov in obsega približno 25 km dolg odsek struge. Seveda na tem odseku ne bo regulirano vse obrežje, ampak le najnujnejši oddelki. Tako bodo zlasti večja popravila na obeh bregovih v 10 km dolgem pasu ob vaseh: Krog, Bunčani, Krapje in Izakovec; deloma se bo regulirala Mura tudi ob Murskem Središču. Glavna regulacijska dela bodo obstojala iz kamenometa, s

katerim se bo obrežje tako utrdilo, da Mura ne bo mogla več odnašati rodovitne zemlje. Zgrajenih in podaljšanih bo nadalje še več pregrad, vodilnih zgradb ter travverz, ki bodo usmerjale vodo tako, da ne bo mogla več delati škode. Vsa ta številna dela, pri katerih bo našlo dela lepo število delavcev, so proračunana na 613.000 Din. V tej vsoti so zapadeli državni in banovinski krediti za regulacijo Mure v letu 1936/37. Ko bodo izvršene potrebne predpriprave, bodo takoj začeli z regulacijo.

30 letnica abiturientov slovenskega učiteljskega v Kopru

Celje, 22. julija

Abiturienti slovenskega učiteljskega v Kopru iz leta 1906 so večeraj in danes na intimen način proslavili v Celju 30 letnico mature. Takratni letnik je bil zelo močan, štel je 31 dijakov, 28 Slovencev in 3 Hrvate. Živi še 20 bivših sošolcev, od katerih se je udeležilo proslave 12 in sicer: Lomšek Anton, šolski upravitelj na Jezici pri Ljubljani; Znidarčič Rudolf, šol. upr. na Črnučah pri Ljubljani; Mravljak Karel, šol. upr. v Zrečah pri Konjicah; Ločniškar France, šolski upravitelj v Mavčičah; Ivančič Albert, šol. upr. v Makolah; Sosič Edvard, šol. upr. v Pucovcih v Prekmurju; Mikuš Matej, šolski nadzornik v Dolnji Lendavi; Baša Anton, učitelj v Celju; Rustja Josip, šolski upr. v Artinčah pri Brezicah; Podgornik Filip, učitelj v Limbušu; Duklič Edo, učitelj v Zagrebu in Borštnik Srečko, učitelj v p. v Novem mestu. — Trije tovariši živijo v Italiji kot upokojeni učitelji, umrli pa so naslednji bivši sošolci: Sonc, Čok, Toroš, Korišič, Reja, Vurner, Vrčon, Černe, Mezgec, Vrba. Opravičili so se naslednji sošolci: Nemec Peter, šol. upr. v Ščavnici, Vrtovec Ciril, učitelj v Luki pri Zidanem mostu, Lavrenčič Alojzij, učitelj dodeljen v službovanje banški upravi, Pahor Jože, učitelj v Ljubljani in Faganeli Anton, učitelj v Mariboru. Od bivših profesorjev pa še živijo: Kostial Ivan, profesor v pok. v Novem mestu, Adolf Schaub v Mariboru in Mašera Franc v Ljubljani. Ravnatelj učiteljskega je bil Viktor Bežek.

Zanimivo je, da je med temi »30 letniki« tudi mož, ki je ob prevratu prvi izobesil v Celju na magistratu in na Celjskem domu slovensko zastavo ter povzročil odstop nemškega občinskega sveta. Bil je to šolski upravitelj na Črnučah pri Ljubljani, ki je ob prevratu izstopil kot poročnik 97 pp. z nekoliko možmi v Celju.

Danes jutraj ob 6 so bili udeleženci proslave 30 letnice pri sv. maši pri oo. kapucinih in so se v molitvi spominjali svojih sedaj že pokojnih profesorjev in sošolcev, nato so se sestali v hotelu Evropa, tekom dneva so se pa polni lepih spominov vrnil v svoj dom.

Nepravilne vožnje povzročajo največ prometnih nesreč

Letos beležimo že celo vrsto prometnih nesreč na cestah. Če se vprašamo, kako pride do toliko težkih nesreč, pa skoraj povsod dobimo isti odgovor: »Nepravilna vožnja«. Zadnja nesreča pri Kamnici pri Mariboru se je zgodila zgolj v eni, zaradi tega, ker je biciklist, ki je pripeljal iz Kamnice proti Mariboru, na nevarnem ovinku vozil na levi strani ceste namesto na desni, in karambol z velikim mestnim avtobusom »rdeči Franc« — je bil neizbežen. Šofer mestnega avtobusa g. Šlamberger je, da bi rešil življenje biciklistu in njegovemu spremljevalcu, zavil v zadnjem trenutku čisto na desno s težkim vozilom v jarek in v hrib. Samo na ta način sta ostala biciklista vsaj pri življenju.

Opaža se na vseh cestah, da ljudje nočejo in ne morejo voziti desno in se držijo starega načina vožnje na levo. Tu se mora energično nekaj ukrepati, sicer se bodo nesreče vrstile druga za drugo. Izliti bi se moralo po politični oblasti (banska uprava, okrajna načelstva) strogo naročilo, da vsakega vozača, ki vozi s kolesom, avtom ali vozom še vedno levo ali sredi ceste, občutno kaznujejo. Opaža se, da na pr. mnogi vozniki, ko se izognejo nasprotnemu vozilu, osobito avtomobilu, takoj zopet krenejo na levo stran ceste. Nekateri delajo to iz nagajivosti, drugi pa zopet in navade. Prosimo občinstvo, da samo sodeluje pri tem, da se število nesreč omeji, na ta način, da opozarja voznike, naj vendar vozijo desno! — Posebno je treba opozoriti, da se je razpasla navada, da se vozita na enem kolesu po dve osebi. Vozač se ne more lahko izogniti, posebno če vozi na levi strani, kakor je bil slučaj v Kamnici, in zaradi tega toliko nesreč.

Poizvedovanja

Stiglic-bastard je odletel. Kdor bi ga ujel, je naprošen, da ga vrne. Ivo Petrič, Ljubljana, Gosposka 18.

Alja Rahmanova:

Tovarna novega človeka

Roman.

Cetr ure, pol ure, je govoril tako, samemu sebi tujec. Tedaj pa ni več vzdržal; moral je še enkrat pogledati tja v zadnji klop! Enkrat še, preden bo njegovo predavanje pri kraju. In dvoje velikih oči mu je zrlo naproti, dvoje oči, polnih trpljenja in zangsa, polnih ljubezni in obupa.

To je mogla biti samo ona! Te mandeljaste, zelenkasto-ive oči, ta velika, kot iz marmorja izklesana usta, to visoko, belo, mirno čelo, dolge temne trepalnice, ki so ji zastirale oči kot tajinstvena koprna: to je mogla biti samo ona. In tudi ta izraz ponosnega, tihega trpljenja, ki ga pač še nikdar ni videl na njej; ki pa ga je že takrat vnaprej slutil: ta je mogel biti samo njen.

Toda, oh, kako se je izpremenila! Proč je mladostno sveža okroglostnost, preprosta dobrodušnost, izraz neposrednega, odkritega pričakovanja, ki ga je nekoč na tako ljubil na njej. Nekaj drugega, novega je bilo tu, nekaj, kar ga je skoraj prestrašilo, kar pa se je tako trdno in tako hitro vtisnilo v njegovo srce, da se mu je zdelo, kot bi moralo za vedno prevzeti mesto prejšnjega. Brezdanja žalost in trpek očiček sta lečala v teh očeh in sta menda za vedno izpodrinila nekdanjo otroško »svežost«. Vendar pa so bile to iste oči, ki jih je tako ljubil, oči, ki so se zdaj vsesale v njegove, kot bi hotele piti iz dna njegove duše. In zdaj je vedel, da se je zgodilo čudo, ki ga je čakal tako dolgo, v vseh teh meglenih jesenskih dneh in v srečo obetajočih dneh sončne pomladi. Čudo je bilo tu! Nač več ni izpraševal, kako je prišlo, kako je

Kaj je vse nehihičeno!

Nedavno je bilo napisano v »Slovenec«, kako neokusno je česati se na javnih krajih, kjer koli: na cesti, v gostilni, na klopi v parku, itd. — Ako je to nehihičeno in neokusno, da ne rečem ogabno na navedenih krajih, kaj porečete šele ko vam povem, da se sedaj dogaja kaj takega v cerkvi, na svetem kraju. — Pa kolikokrat se to zgodi! Pride ti taki — le nadut fantalin v cerkev, a prvo, kar vzame v roko, je — ne morda molitvenik (tega sploh nima) — ampak glavnik, ter se začne čohati kjer koli stoji, ne samo za vrati tudi sredi cerkve, najsi je še toliko ljudi okrog njega, da se zgrajajo nad tako neotesanostjo. — Ali pride tako budalo v cerkev moliti? Zelo dvomim ako ne ve niti tega, kaj zahteva najpreprostejši pojmi o lepem vedenju.

Druge grdobije je pristo izkašljevanje in pljuvanje vsepovsod. — V gostilnah in drugih javnih lokalih so ponekod še napisali, da naj se ne pljuje po tleh; toda kdo se zmeni za to! — Pa zopet je tudi v tem pogledu cerkev kraj, kjer mislijo neki da smejo storiti vse. — Krehajo in pljuvajo na svetem kraju, kadar vozniki prejšnjega stoletja po beznicah.

Pa tudi opozoriti ne smeš takega neotesanca na nedostojnost, ker postane vrh vsega še grob. Tako je nekoč neki čukar (imel je v cerkvi polna usta tobaka, da se je kar cedilo od njega) pisal teh vrst zabrusil v obraz: pa pobriši s kapo. —

Treffe, kar je zlasti nehihičeno in tudi zelo neokusno je grda razvada da morajo gotovi ljudje imeti svoje pinče (pse) vedno pri sebi, ter jih vžle politski prepovedi vodijo še vedno v gostilne, kavarne, pekarije, brivnice, v trgovine. — A zopet tudi v cerkve. Na lastne oči sem že videl, da je sedela pasja mrcina v cerkveni klopi poleg svojega gospodarja. — Kako bi označil tako ravnanje — res ne vem.

Slovenci smo visoko kulturni narod. — Pa prav zato moramo šibati tudi take izrastle kakršni so tu opisani. — Zde se, kakor blatne madeži na beli zlikani srcaji. — Ali pojdeš tak med dostojne ljudi? F. K—n.

Zagorje

Vandalizem. Neznani podlež je dal v ponedeljek svoji podvignosti duška s tem, da je na pokopališču v Zagorju podrl tri nagrobne spomenike, ruval rože z grobov in na nekem grobu razbil svetilke. Ker je svoje nesramno početje izvršil sredi dneva, ko navadno ni nikogar na pokopališču, zato ga ni mogel nihče opaziti.

Imenovanje. Za obratovodjo kotredeskega obrata je imenovan dosednji asistent istotam gosp. inž. Jože Mastnak. Cestitamo!

Radio

Programi Radio Ljubljana

Cetrtek, 23. julija: 12.00 Simfonične pesnitve (plošče) 12.45 Poročila, vreme 13.00 Čas, spored, obvestila 13.15 Odlomki iz oper (plošče) 14.00 Vreme, borza 19.00 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila 19.30 Nac. ura: Prijateljski spomin na Stjepana Mitrovič-Ljubuša (Marko Car iz Belgrade) 19.50 Harmonika igra koncertne točke (plošče) 20.10 Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolaric) 20.30 Prenos iz Belgrade 22.00 Čas, vreme, poročila, spored 22.30 Koncert ruskega seksteta.

Drugi programi

Cetrtek, 23. julija: Belgrad I.: 20.00 Pihala 21.00 Predvečera komedija »Oko za oko« 21.30 Dueti 22.00 Prenos iz kavarne — Belgrad II.: 20.00 Primorski zvoki in glasovi (Tartaglija) — Zagreb: 20.00 Prenos iz Belgrade 22.15 Plesna glasba — Dunaj: 20.30 Šahovska komedija »Pignatone« 22.30 Zabavni koncert 23.45 Plesna glasba — Budimpešta: 20.30 Parkanova igra »Nekdo odhaja« 22.30 Glasbena glasba 23.00 Jazz — Trst-Milan: 20.40 Orkestralni koncert 21.45 Strojnjiva glasbena fantazija »Vzela ga je« 22.15 Plesna glasba — Rim-Bar: 20.40 Masenljiva opera »Vaska čest« in Perleova opera »Morenita« — Praga: 19.30 Polni polpuri 20.45 Fallova opereta »Dolarska princeza« 22.20 Salonski orkester 23.00 Prenos plesne glasbe iz hotela »Praha« v Tatranski Lomnici — Varšava: 20.10 Stare melodije 21.00 Poljske narodne 21.30 Arenskega kvintet 22.15 Plesna glasba — Berlin: 20.10 Plesna glasba — Vsa Nemčija (iz Königswusterhaus) 20.10 Orkestralni in zborovski koncert 22.30 Plošče 23.00 Plesna glasba.

postalo možno, da sedi zdaj tu pred njim Tamara, ki jo je leta in leta zapan iskal skoraj po vsej Rusiji, ne da bi bil našel samo najmanjšo sled za njo.

Svet, ki se je razprostiral pred njim zunaj pred odprtim oknom, je bil zdaj čisto drugačen kot pred nekaj minutami. Tudi on, profesor Orlov, ni bil več isti.

Toda čudno! Besede, ki se vrole iz njegovih ust, so se vrstile druga za drugo v strogo logičnem, doslednem redu in nobeden izmed slušateljev, ki so sedeli v klopih in mirno poslušali, ni niti najmanj slutil, kaj se je godilo v srcu moža tu gori pri kateldru, ki je govoril te besede. Profesor Orlov pa je imel le še eno misel: kdaj bo vendar že konec ure, da bo mogel prenehati z govorjenjem ta tujec, ki govori tu v njem te puste, tako neskončno brezpomembne besede v zatohlo dvorano!

Pozvonilo je. Vihravo je zaključil profesor svoja izvajanja, pustil svoje knjige na katedru in hotel pohiteti k Tamari. Toda v istem trenutku so tudi slušatelji že zapustili klopi in vrel k odru. Nekateri so hoteli kako pojasniti, drugi so zahtevali podpis, tretji so mu moleli nasproti knjige, da bi slišali njegovo mnenje o njih. Hitro, nestrpno je odpravil nekatere izmed njih, potem pa si je s silo napravil pot skozi množico. Spotaknil se je nad noge nekega študenta, da bi bil kmalu padel po tleh. Ko se mu je končno vendarle posrečilo prebiti obroč, ki ga je obdajal, in ko je mogel slednjic nemoteno pogledati na zadnji klop — je bila prazna! Tamara je izginila!

V prvem hipu je imel občutek, da so bile vse to le sanje. Toda že v naslednjem trenutku se je znašel. Vihravo je vprašal nekega študenta:

»Kdo je bila nova slušateljica, ki je sedela tu v tej klopi?«

»To je Tamara Nikolajevna Ogorodnikova!« je odgovoril ta zadovoljno. »Prideljena je semkaj iz tovarne za

Sport

Štalenim tekačem z olimpijsko bakljo

Pot od Olimpa do Berlina

(3055 km), kjer tečejo tekači z olimpijsko bakljo k otvoritvi olimpijskih iger

Ustanovitelj modernih olimpijskih iger, baron Pierre de Coubertin, je naslovil štalenim tekačem z olimpijsko bakljo, ki tečejo iz Grčije v Berlin, naslednje besede:

Vam atleti, ki boste s svojimi rokami prenesli simbolično bakljo iz Olimpa v Berlin, vam jaz kot ustanovitelj in častni predsednik modernih olimpijskih iger najprej povem, s kakšnim duhom vas spremlja moja misel in kakšen pomen dajem vašemu naporu in vašemu delu.

Meeting SK Rapida

Dne 20. julija se je vršil na Rapidovem igrišču lahkoatletski miting, ki dal sledeče rezultate:

Krogla: Fika, SK Maraton 10.98; Kleut, SK Zeleznikar 10.81; Stok, SK Ptuj 10.18.

Disk: Stros, SK Ptuj 37.34; Fika, SK Maraton 36.57; Flak, SK Rapida 34.25.

Tek 100 m: 1. Stonej, SK Zeleznikar 11.5; 2. Gutmeyer, GAK Graz 12.8; 3. Miha, SK Zeleznikar 12.9.

Tek 400 m: 1. Monderer, SK Rapida 55.5; 2. Stok, SK Ptuj 56.6; 3. Mihalek, SK Zeleznikar 56.7.

Tek 800 m: 1. Štruel, SK Maraton 2:10.1; 2. Junger, SK Ptuj 2:13; 3. Herič, Zeleznikar 2:16.7.

Tek 3000 m: 1. Kangler, SK Zeleznikar 9:45; 2. Podpečan, SK Zeleznikar 9:45; 3. Saje, SK Zeleznikar.

Skoki v višino: 1. Fika, SK Maraton 1.66 (nov mariborski rekord); 2. Davidovič, SK Zeleznikar 1.63; 3. Hansi, SK Rapida 1.60.

Stafeta 4x200 m: 1. SK Zeleznikar I 1:41.2; 2. SK Zeleznikar II 1:44.8; 3. SK Rapida 1:46.1; 4. Maraton-Zeleznikar dolgoprogaši 1:50 v postavi Stefančič-Štruel-Kangler-Podpečan.

JUNIORJI C, ki so tekmovali v troboju v panogah: 100 m, višina, krogla:

1. Smerdu, SK Zeleznikar 1586 točk; 2. Kreiner, SK Rapida 1273 točk; 3. Hutter, SK Ptuj 1248 točk.

JUNIORJI B, ki so tekmovali v troboju in sicer v sledečih panogah: 60 m, krogla in daljava.

1. Lincner, SK Zeleznikar 1644 točk; 2. Hansi, SK Rapida 1273 točk; 3. Blanke, SK Ptuj 1093 točk.

DAME. Po dolgem času smo spet videli mariborske lahkoatletkinje na startu. Damska sekcija SK Rapida je razpisala troboj-tekmovalja v sledečih panogah: 60 m, skok v daljavo in met diska.

1. Hilda Sterle, SK Rapida 693 točk; 2. Bajde, SK Maraton 516 točk; 3. Sterle Greta, SK Rapida 442 točk; 4. Zolger Joža, SK Maraton 419 točk; 5. Silva Kušek, SK Maraton 382 točk.

Posamezni rezultati dam:

Preživljamo svečane ure, ko se okrog nas razvijajo nepričakovani dogodki. In dokler se kakor v jutranji megli odkriva oblika Evrope in Nove Azije, izgleda, da bo naposled človeštvo uvidelo, da je kriza s katero se bori, predvsem kriza vzgoje.

Minilo je 50 let od onega dne v letu 1886, ko sem se oddalil od osebnih brig in sem moč svojega telesa posvetil pripravi za zboljšanje vzgoje v prepričanju, da politična in socialna stran ne moreta biti doseženi brez predhodne pedagoške reforme.

Prepričan sem, da sem izpolnil svojo nalogo dobro, četudi ne popolnoma.

Iz neštevilnih stadionov po zemeljski površini se dvigajo veseli vzkliki močnih mišic, take kakor so nekdanji orli vzkliki močnih helenskih telovadcev. Noben narod, noben razred, noben poklic ni izvezl.

Obnovljeni kult atletizma ni samo konsolidiral narodnega zdravja. On pomaga vsakemu človeku v njegovem odporu v borbi za obstanek.

Cestitajmo si na teh uspehih, toda ni še vse storjeno. Treba je, da bo tudi duh s svoje strani osvobojen od vezi, katere valijo do pretriranosti in ozkosti.

Široki vidiki, ki so dovoljeni v današnjih časih, se morajo vsakomur že ob pričelku aktivnega udejstvovanja predložiti pa naj bi to bilo v neki nujni viziji. Bodočnost bo od onih ljudi, ki bodo prvi skušali izpremeniti vzgojo odrasle mladine — ker ona — je njihova.

Tako se bo učvrstil silen in premišljen mir, ki je podoben tej športni epohi, polni poleta in dobre volje.

Posiljam to spomenico, nedvomno zadnjo, katero naslavljam na vas. Naj bo srečna vaša pot! Ta se začneja na glavnem mestu, pod obeležjem onega večnega helenizma, ki ni nehal razsvetljevati poti skozi veke in katere rešitev se še spreminja na neštevilnih sedanjih nalogah.

Prosim vas poprosite v mojem imenu ono mladino, zbrano v Berlinu, da sprejme moje delo in da dovrši ono, kar sem jaz započel in kar so mi zapreke preprečile, da bi mogel izvršiti do konca, da bi moglo biti potem definitivno utrjeno zedinjenje moči in uma za napredek in dostojanstvo človečanstva.

Preire de Coubertin
Olympia, 20. julija 1936.
(1. leta XI. olimpijade)

60 m: 1. Bajde, SK Maraton 9.2; 2. Sterle Hilda, SK Rapida 9.3; 3. Zolger Joža, SK Maraton 9.4.

Disk: 1. Sterle, SK Rapida 25.42; 2. Sterle G. SK Rapida 20.70; 3. Zolger Zvonka, SK Maraton 19.61.

Daljava: 1. Sterle Hilda, SK Rapida 4.32; 2. Bajde, SK Maraton 4.02; 3. Zolger Joža, SK Maraton 3.94.

NOVO!

Ravnokar je izšel nov adresar »Industrija in obrti v dravski banovini 1936«. Knjiga vsebuje najnovejše podatke o industriji in obrti in sestoji iz 16 poglavij. — Vsako večje podjetje in vsak poslovni človek si mora nabaviti to knjigo. Knjiga stane s poštnino vred 40 din, po povzetju ali denar naprej. — Založba »Reklama Saturn«, Ljubljana, Gospodarska cesta šte. 5. —

SK Ljubljana sklene za torek 28. t. m. ob 20 v kltni dvorani hotela Mikhi informativen sestanek svojih članov in prijateljev. Vabljeni so tudi drugi, ki se zanimajo za razvoj našega nogometnega športa. Na sestanku se bo razpravljalo o udeležbi SK Ljubljane v državi in o jugoslovanskem kupu.

Novi nogometni sodniki. Proteklo soboto in nedeljo so se vršili v Mariboru izpiti za nogometne sodnike. Izpiti so napravili: Klavžič Iv., Krišnar Jos., Konč Jos., Petelin Emil in Klipštetter Julij.

STK Moste. Danes od 17.30 ur obvečen trening za vse aktivne nogometaše. V petek sestanek, vžem radi nedeljskega gostovanja v Kravju.

Dekliška počitniška kolonija SPD bo od 1.-21. avgusta bivala deloma v Mubnjevi koči pod Črno Pstjo, deloma v sotarih ob Boh. jezera. Pisane priprave sprejema pisarna SPD v Ljubljani do vključne petka 24. julia t. l.

Pridobivajte novih naročnikov!

porelan. Studirati hoče slikarstvo in mora potem zopet tja nazaj! Čedna stvarca! Pozval sem jo že, naj mi bo za model, ali za enkrat se še upira!

Bežno se je profesor Orlov zahvalil; ne da bi se še dalje oziral, je tekel na cesto.

Torej je bila vendarle ona! Tamara Nikolajevna! Njeno rodbinsko ime mu ni ničesar povedalo; toda njeno in očetovo ime! Bila je ona! Kaj je postalo v teh letih iz nje! Ali je bila poročena? Kdo je bil njen mož? Kje stanuje? In zakaj ta izraz trpljenja na njenem obrazu? Kot telesa bolečina je glodalo v profesorju Orlovu poželjenje, da bi jo videl, zdaj, takoj. A kje naj jo išče? Večer je bil tih in jasen in ves svet okoli njega se je zdel prozoren; toda od nikoder ni bilo odgovora na njegovo vprašanje, kje bi jo mogel najti. Brez pomoči, kot majhen otrok, je stal tu in gledal okoli sebe.

Tamara je izginila. Zakaj ga ni marala videti? Ali ga ni razumela, ko jo je pogledal? Ali res ni mogla brati iz njegovih oči, da je vsa ta dolga leta živel samo zanjo? Da je bila vedno, ves čas njegovega življenja ona edini smisel njegove bitnosti?

Študentje, ki so hiteli iz poslopja, so se razkropili; na široki cesti je postalo čisto tiho. Počasi je šel profesor domov. Mehanično je potegnili pri vratih svojega stanovanja za zvonec. Ko mu je njegova žena odprla, jo je pogledal tako začudeno, tako neskončno tuje, da se je, četudi je bila vajena marsikakšne njegove posebnosti, potuhnila kot pes, ki je dobil od svojega gospodarja breco; potem je hitro izginila v kuhinjo, da bi mu pripravila večerjo.

Otroci so že spali. Profesor Orlov je stopil v njihovo sobo in stal nekaj časa pred njihovimi posteljami; ko je popravil malemu dečku ročico, je lahko vzdihnil in zopet zapustil sobo.

Celoletna naročnina na: Zbirko domačih pisateljev, 3 vezane knjige Din 132.- ali mesečno Din 11.- Kotmos. Jugoslovanska knjižarna

Tinček in Tonček kot detektiva

III.

Previdnost je mati vseh modrosti.

Pa jim sreča ni bila naklonjena. Namesto na široko morje je splav zablodil v kraj, ki je bil ves močvirnat, poraščen z morelkimi rastlinami in posut z najrazličnejšo staro šaro z razbitih ladij. Sredi te šare so se podile velike podgane in orjaški ptiči, katerim dečka nieta vedela imena.

Vse sile sta morala napeti, da se je splav eploh pomikal dalje.

Tinčka je kmalu minila potrpežljivost. »Kakor polži lezemo!« je nevedno zagodrnjal. »Tonček, ali sva res tako zanič? Daj, daj, pritisniva!«

Rekši je Tinček dragega prijatelja v roke in se z vso močjo uprl ob lesenih ploščah. Pa je pri tem ravnil tako neprevidno, da se je drog prelomil na dvoje, on sam pa je izgubil ravnotežje. V širokem loku je zletel s splava in štrbunknil v vodo.

Vsej častiti duhovščini naznanjava, da je v Zirovnici danes ob tričetrt na enajst nenadoma umrl, maziljen s sv. maziljenjem, častni kanonik stolnega kapitlja

dr. Ivan Nep. Svetina

gimnazijski profesor v p., biseromašnik, duh. svetnik

Pogreb dragega pokojnika bo v petek ob pol desetih iz Zirovnice na pokopališče na Breznici.
Breznica, dne 22. julija 1936.

Koprivec, župnik,
Strancar, kaplan.

ZAHVALA. Ob nepričakovani smrti mojega nad vse ljubljenega soproga

Alojzija Sušnika

vlakovodje dež. železnice

se najiskreneje zahvaljujem vsem in vsakemu posebej, ki je prihitel od blizu in daleč ter na kakoršenkoli način lajšal mojo bol in izkazal zadnjo ljubezen dragemu Lojzetu. Predvsem se zahvaljujem preč. duhovščini, zlasti g. dušnemu pastirju č. g. Mihaelu Jenku iz Most. Nadalje se najtopleje zahvaljujem vsem Lojzetovim stanovskim tovarišem, ki so v tako obilnem številu spremili blagopokojnika k večnemu počitku. Zahvala dolgujem gg. želez. uradnikom postaje in direkcije, godbi »Sloga« in vsem, ki so rajnega obsuli s prekrasnim cvetjem; enako tudi mojim dobrim sosedom, Cencičevim. Kugovnikovim, Zajčkovim in vsem, ki so mi bili v veliko pomoč v teh bridkih urah. Vsakemu posebej naj ljub Bog tisočero poplača. — Sv. maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi pri sv. Petru v soboto, dne 25. julija ob pol sedmih jutraj.

Ljubljana, dne 23. julija 1936.

Globoko žalujoča soproga.

ZAHVALA. Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nas tolažili ob nenadni izgubi našega nadvse ljubljenega sinčka in bratca

OKOTA

najtoplejša zahvala! — Zahvaljujemo se za skrbno zdravljenje gg. dr. Šabcu in dr. Ferenčaku, prav posebno pa še g. primariju dr. Lavriču za vse njegove požrtvovalne napore, da reši življenje našemu ljubljencu; dalje se zahvaljujemo preč. g. prof. dr. Kotniku za poslednja verska tolažila in prednici Leonišča č. m. Leopoldini za njeno blago pomoč.

Globoko zahvalo in hvaležnost izrekamo č. duhovščini iz Borovnice, Preserja in Vrhnik, vodstvu in učitelstvu osnovne šole v Borovnici, posebej še razrednici gđe. Kristanovi, ki so s šolsko mladino dali našemu edinčku na zadnji poti ganljivo tovariško spremstvo, dalje Sokolskemu, Gasilskemu in Športnemu društvu, vsem našim nameščencem in delavcem, ki so lajšali našo veliko bolečino.

Vsem, ki so ob pogrebu izkazali ljubezen do našega Okota in sočutje do nas, vsem, ki so z venci in cvetjem okrasili njegov grob, naša globoka zahvala.

Borovnica, dne 22. julija 1936.

JOŠKO in ANGELCA MAJARON z otroki.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka peltina vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobne

Čevlarskega pomočnika
takoj sprejemem. Jakob
Fabjan, Glinška ulica 7.

Rudarskega inženjerja

Isče večji ligitiski oglednik na Hrvaškem. Nastop takoj. Ponudbe z označbo dosedanjega službovanja pod 43857 na Publicitas, Zagreb. (b)

Isče se tehničar

z dolgoletno prakso v tehničnih in administrativnih poslih. Ponudbe poslati na: Fabrika Oružja i Municije, Užice.

Prodajalka s kavcijo

se takoj sprejme. Stanovanje, hrana v hiši. Plača 400—500 Din. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Kavcijo«. (b)

Službe isčejo

Plačilna natakarija

Isče mesto. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Stalnost« 10675. (a)

Mlekar in sirar

absolvent mlekarske šole z odličnimi spričevali in daljšo prakso, isče službo. Nastop takoj. Ponudbe pod »Zanesljiv« 10676 upravi »Slovenca«. (a)

Vrtnar

39 let star, samski, z 20 letno prakso, isče stalno službo za takoj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 10672. (a)

Denar

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka. Ljubljana, Krekov trg 10. (d)

Vse denarne posle,

terjatve vseh, tudi podeželskih hranilnic in posojilnic kupujem po najvišji ceni takoj v gotovini. Izposlujem posojila na hranilne knjižice, nakup in prodaja vrednostnih papirjev itd. Alojzij Planinšek, ag. za bančne in kreditne posle, Ljubljana, Beethovnova ulica 14/I. Telefon 35-10. Znamke za odgovor. (d)

Bančno kom. zavod

MARIBOR. Aleksandrova št. 40, najbolje vnovčuje terjatve pri vseh denarnih zavodih. Za odgovor 3 Din v znamkah.

Hranilno knjižico

Mestne hranilnice Ljubljana, v znesku 30 do 40.000 Din rabim kot posojilo na dobro lidočo trgovino, na mesečno odplačilo po 2000 Din, ali sprejemem tihga družabnika. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Dobro uspeh« št. 10671. (d)

Hranilne knjižice

podeželskih hranilnic (črne Zadrzne zvezde). Kupimo takoj in plačamo najbolje. — Ponudbe na upravo Slovenca v Mariboru pod »Tovarna 9468«.

Obri

Sobostlikarsko

in pleskarsko delo izvršuje najsolidneje in po najnižjih cenah Anton Stiplošek, Ljubljana, Gerbičeva ulica 18. (t)

Širite »Slovenca«!

Posrestva

Prodaj parcelo
723 m². Pojasnila: Gerbičeva ulica 3. (p)

Stanovanja

Stanovanje
dvosobno in trisobno, se odda. Zeljarska ulica 11.

Preselitve

izvršuje z odprtimi in zaprtimi vozovi SLOVENIA TRANSPORT - Ljubljana. Telefon 27-18, 37-18. (d)

Auto-motor

Motorno kolo

»Puch« 250, v odličnem stanju, napredaj za Din 4500. — Franjo Beržič, Dravljice, nasproti »Store«.

Prodamo

Malinovec

najboljše kakovosti - po ugodnih cenah dobavlja tvrdka: »Vitamins«, Ljubljana, Masarykova 46. (t)

Premog,

drva, oglje dostavlja na dom
Bartol Anton,
Tyrševa 46, telefon 35-40.

Vsa letna oblačila,

kister, buret, kaša, v odlični izdelavi dobite po ceni pri Preskerju
Sv. Petra cesta 14.

Za poletje in vroče dneve!

Ostanki Mariborskih Tekstilnih tovarn

brez napak, pristnobarvni. »Paket serija S« vsebina: 15—21 m prima oksfordov, touringov in celirjev za moške srajce, vsak kos najmanj 3 m, dalje »Paket Serija S/O« istotako 15 do 21 m za ženske pralne obleke, dečke (Dirndl), v najlepših barvah, predpasniki itd. — Vsak paket poštne prosto samo 107 Din. — Za isto ceno »Paket serija P« vsebina: 15 do 20 m platna, posteljnina, žensko, moško in namizno perilo, barvasto, ter »Paket serija P/I« 10 do 15 m istega najfinejšega belega blaga. Neprimeren vzamem nazaj in zamenjam. Dalje naicenejša blaga za vsa moška in ženska oblačila. Vzorci brezplačno.

»Kosmos«, razpošiljalnica ostankov. Maribor, Dvofakova cesta št. 1.

Kolesa

prvovrstna, malo rabljena, nova, poceni prodaja »Prometa«, nasproti križevniške cerkve. (t)

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg.

25 malih sodčkov

od 10—50 litrov, prodam. Legat, Miklošičeva 28. (t)

Poceni blago za kopalne plašče

dobite v Trpinjovem bazenu, Maribor, Vetrinjska ulica 15.

la hruške

sveže, namizne, debela jabolka, češplje, bele, plave, košare po 40 kg — 125 Din franko voznina, razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (t)

Parkete

vseh vrst, izven kartelnih cen lahko nabavite samo pri tvrdki »JUGO-PARKET« družba z o. z., Ljubljana, Vosnjakova 10, telefon 33-91

Kolesa

kromirana in ponikljana, najboljši nemški fabrikat, dobite po najnižjih cenah samo v Novi trgovini na Tyrševi 36. (t)

Male stiskalnice

nuđim za maline. Hočev var Henrik, Struge na Dolenjskem. (t)

Moško perilo

gotove srajce do št. 46, pižame, spodnje hlače v vseh velikostih, dobite po najnižjih tovarniških cenah pri »Kreko«, Tavčarjeva ulica 3. (t)

Kupimo

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Tricikelj

rabilen, tudi v slabem stanju, kupi Požar, Zgornja Šiška 71. (t)

Globoko užaloščeni sporočamo, da je Vsemogočni poklical k sebi našega iskreno ljubljenega brata in strica, prečastitega gospoda častnega kanonika stolnega kapitlja ljubljanskega

dr. Ivana Nep. Svetina

gimnazijskega profesorja v p., biseromašnika, duh. svetnika

danes, dne 22. julija ob tričetrt na enajst dopoldne. Pogreb dragega pokojnika bo v petek ob pol desetih dopoldne iz Zirovnice na pokopališče na Breznici.

Blagega pokojnika priporočamo v pobožno molitev.

Breznica, dne 22. julija 1936.

Zalujoči sorodniki.

ZAHVALA

PRISRČNA HVALA VSEM, KI SO NAM OB PRERANI SMRTI NAŠEGA DRAGEGA

HENRIKA

IZREKLI TOLAZEČE SOŽALJE IN POKAZALI TOLIKO ISKRENEGA SOČUSTVOVANJA

V LJUBLJANI, DNE 22. JULIJA 1936

ZALUJOČA RODBINA KLINAR